PSB/DSP
Received/Kopu
SEP 17 1987

Bus. 10/29/2

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, AUGUST 26, 1987.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **A. Zaube**, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618; California Editor **Kārlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 35 | SESTDIENA, 1987. GADA 29. AUGUSTS | 36. GADS | SATURDAY, AUGUST 29, 1987.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1.25 DOL.

Andrejs Eglītis uzņemts par DV goda biedru

PBLA Dziesmu dienām un kultūras svētkiem piekļauto sanāksmju un sēžu virkni atklāja Daugavas Vanagu organizācija. Tās Centrālā valde pulcējās kārtējā darba sēdē 31. jūlijā.

Viesus sveica DV Vācijas valdes priekšs. J. Leitītis. Sēdi atklāja DV priekšn. J. Frišvalds. Viņš nolasīja iepriekšējā gadā mirušo 16 DV organizācijas vadītāju darbinieku un karavīru — varoņu vārdus.

Apsveicēju rindu ievadīja PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis („Pateicība par DV palīdzību. Prieks sastrādāt"), latviešu interešu pārstāvis pie Vācijas valdības mag. jur. A. Šilde („Pieskaitu sevi par piederīgu DV saimei. Mēs ejam vienu ceļu. Nupat Minsterē atklāti I Pasaules karā kritušo kapsētā 20 veco strēlnieku kapi. DV jāuzņemas rūpes, lai tos koptu."), LCK Vācijā priekšs. A. Cipulis („Daudz paveikts. DV daudz palīdzējusi kopējam darbam globālā mērā.") Klātesošos iepazīstināja ar 21 g. veco Helsinki 86 grupas dalībnieku un 14. jūnija atceres līdzorganizētāju Rīgā Rolandu Silaraupu, kas pirms dažām dienām ieradies no okupētās Latvijas, jo izraidīts. Viņš teica: „Esmu tikai pāris dienas jūsu vidū. Paldies par palīdzību man un mums Latvijā, kuri esam grūtībās." Pēc tam runāja Dziesmu dienu rīcības komitejas priekšs. J. Muchks („Paldies, ka esat šeit. Svētki ir sākušies. Prieçāšos, ja jūs priecāsities."), prof. Priedkalns („Austrālija ir sajūsmā par notikumiem Latvijā. Mēs esam kopā ar latviešiem dzimtenē un visā pasaulē"), LAKEC prezidija priekšs. J. Ranka („Turpiniet uzsākto darbu") un DV vanadžu priekšniece A. Liepiņa („Sveicieni no goda priekšnieces M. Ķeņģes. Nododu kā vanadžu sveicienu dāvanu CV birojam"). Ar rakstu bija sveikuši DV goda priekšn. V. Hāzners, archibīsk. A. Lūsis, virspulkv. A. Silgailis, DVF priekšs. L. Rumba u.c. DV priekšn. J. Frišvalds pateicās visiem apsveicējiem.

Uzsākot darba sēdi, konstatēja, ka tanī piedalās DV priekšn. J. Frišvalds, DV vanadžu priekšn. A. Liepiņa, CV prezidija locekļi A. Lindens un S. Lindiņš, zemju CV locekļi A. Puķīte un A. Spārniņš no ASV, A. Kalupnieks no Kanadas, J. Leitītis no Vācijas un Z. Dzelme no Zviedrijas un DV ģenerālsekretārs A.J. Bērziņš, arī ar Austrālijas pilnvaru. Bez tam CV jaunatnes nozares vad. M. Graudiņš un referents I. Kažociņš, ārējās informācijas nozares referents P. Vasariņš, Vācijas valdes vicepriekšs. A. Burmeisters un sekretārs O. Mazarkevics un DV Ministeres nodaļas valdes priekšs. R. Daniševskis.

Visiem valdes locekļiem bija jau iepriekš piesūtīti ziņojumi un pārskati. Nozīmīgākie atzinumi un rezolūcijas: DV CV aicinās izkārtot no okupētās Latvijas izbraukušā Rolanda Silaraupa viesošanos Anglijā, ASV un Kanadā. Silaraups kā Helsinki 86 locekļis piedalījās arī DV CV sēdes atklāšanā.

(Turpinājums 14. lp.)

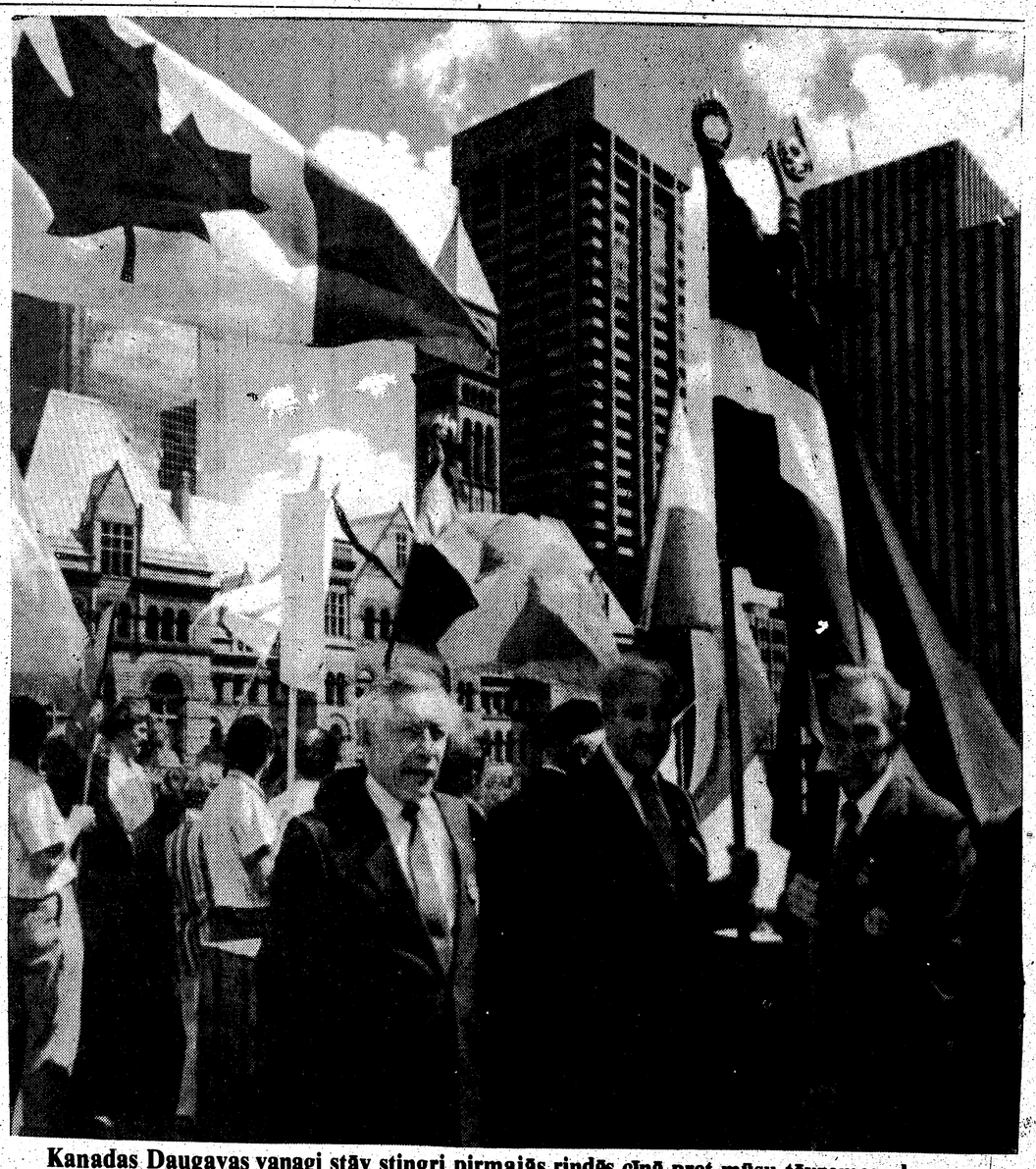

Kanadas Daugavas vanagi stāv stingri pirmajās rindās cīņā pret mūsu tēvzemes okupantiem. Nacionālpolītiskās vai ideoloģiskās nostājas maiņu vēlas tikai mūsu ienaidnieki. DV Toronto nodaļas darbinieki Voldemārs Vīčs, Zigurds Akots un Alberts Šterns (uzņēmumā ar Latvijas karogu) Melnās lentes dienā Toronto apliecināja vanagu saimes modro un nelokāmo stāju — Latviju latviešiem! **Foto J. Ligers**

Latviešu jaunieši Ūve un Uldis Hodžini pie Toronto pilsētas valdes nama ar viņu gatavoto iespaidīgo dzeloņstiepuļu — ieslodzīto cietuma sētu. **Foto J. Ligers**

Brīvību Baltijas valstīm — Latviju latviešiem

Melnās lentes diena ir Hitlera ārlietu ministra Ribentropa un Staļina ārlietu komisāra Molotova noziedzīgā draudzības līguma parakstīšanas diena. Tā ievadīja Baltijas valstu brīvības galu Kremļa ultimāta un sarkanarmijas tanku ordu iebrukuma rezultātā.

Šogad šo dienu baltieši atzīmēja visā rietumu pasaulē, un pirmo reizi kopš kara beigām arī drosmīgie latviešu, igauņu un lietuviešu patrioti Rīgā, Tallinā un Viļņā.

Reutera ziņu aģentūra no Rīgas vēstīja, ka tur pie Brīvības pieminekļa 23. augustā pulcējušies tūkstošiem latviešu, kas prasījuši atcelt Ribentropa-Molotova līgumu un atjaunot Latvijā brīvību.

Dažas dienas iepriekš komūnistu presei piedraudēts ar sodiem visiem, kas bez atļaujas piedalīsies demonstrācijā. Demonstrantus ielenkuši 500 bruņoti čekisti, kas neļāvuši pieminekļa pakājē nolikt sarkanbaltsarkanus ziedus. Nesaprotamā kārtā šie čekisti, kas visi bijuši krievu tautības un rīkojušies ļoti brutāli, tomēr ļāvuši nolikt ziedus baltā krāsā. Pēc vēl nepārbaudītām ziņām aizturēti vairāki simti demonstrantu. Daudzi apcietināšanas laikā ievainoti.

Viļņā demonstrācija notikusi pie Sv. Annas baznīcas pilsētas centrā, kur lietuvieši saukuši: „Brīvību! Brīvību!"

Igaunijā demonstranti pulcējās Tallinas Hirve parkā, kur simboliski godinājuši Kalevala tautas varoni.

Domā, ka šīs demonstrācijas varējušas notikt Gorbačova glasnostj politikas ietvaros.

Šatakvas konferencē pirmdien Pad. savienības, ASV un Kanadas institūta vicepriekšsēdis Vitalijs Žurkins izteicies, ka Vašingtonas un Maskavas attiecībām uzlabojoties, varot pienākt diena, kad Kremlis atsauc savus bruņotos spēkus no Austrumeiropas.

Kāds Kanadas latvietis Žurkinam tūlīt jautāja: „Vai tas nozīmē, ka Pad. savienība izvāks savus bruņotos spēkus arī no Baltijas valstīm?"

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1987. GADA 29. AUGUSTS, 35. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijas tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktas domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījuma atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanada un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļa $2.50, teksta $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendara $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Laikraksta apgads patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodota sludinājuma laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkartots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pec sludinājumu fikmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpu. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk ka vienu dienu pec sludinājuma nodošanas.

Uz Kanadu no okupētās Latvijas gatavojas braukt jauni kultūras nesēji. Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Vēlēšanas „glasnostj" laikmetā

Jūnijā Pad. savienībā notika padomju vēlēšanas. Jau labu laiku pirms tām runāja par tā saucamām daudzmandātu vēlēšanām, kad drīkstēja izvirzīt vairāk nekā vienu kandidātu, protams, akceptētu partijas organos. Latvijā par tādas „demokratijas" šūpuli jau ilgu laiku laikraksti dēvēja Dobeles rajonu. Vispār visā Padomju savienībā daudzmandātu vēlēšanas notika tikai vienā procentā no visiem vēlēšanu iecirkņiem. Tas laikam tādēļ, lai nepielaistu pārāk lielu anarchiju — no partijas birokratu viedokļa, jeb, kā kādreiz līdzīgos gadījumos jokoja polītiskie ieslodzītie, lai nepieļautu demokratijas trakošanu.

Kā raksta padomju laikraksti, vēlēšanas notika ar plašu demokratisku mechanismu izmantošanu, vēlēšanu kampaņas laikā bija reālizēta jauna pieeja vēlēšanu organizēšanai, ko ar gandarījumu uzņēma vēlētāji. Bet kas patiesībā mainījās? Kā zināms, līdz šim padomju vēlēšanās piedalījās tikai viens kandidāts. Tātad nekāda konkurence viņam nedraudēja. Tagad divi vai vairāk partijas akceptēti kandidāti tika pieļauti ļoti niecīgā iecirkņu skaitā, tātad, šajā jomā faktiski nekas mainījies nav. Bet vai no padomju propagandas viedokļa tikai tagad sākās demokratija? Kas tad bija līdz šim?

Protams, visi zina, kā izskatās padomju vēlēšanu rezultāti. Parasti 99,99 vai sliktākā gadījumā 99,98 proc. no visiem vēlētājiem piedalījās vēlēšanās. Un tas neskatoties uz to, ka 70. un 80. gados daudzi vēlētāji, sevišķi nacionālajās republikās un intelligence Krievijas lielākās pilsētās, vienkārši ignorēja šīs vēlēšanas. Aģitātori skraidīja pa mājām, lūdza, lai nāk nobalsot, bet vai nu vēlētāji nebija mājās vai dažreiz tie strupi aizraidīja aģitātorus. Cits nekas neatlika kā nelaimīgajiem aģitātoriem pašiem iemest urnā balsošanas biļetenu. Cita vēlēšanu rezultātu aile arī neizcēlās ar dažādību: parasti 99,9 proc. bija nobalsojuši par komūnistu un bezpartejisko bloku. Tik daudz bija aplaimoto varen plašā padomju zemē. Tikai igauņiem, latviešiem, lietuviešiem, moldāvjiem bija atļauts nosaukt kādu pusprocentu komūnistiskās diktātūras kvēlu atbalstītāju mazāk. Kā nekā, visiem bija zināms, ka šīs tautas necieš okupantu varu un tās līdzskrējējus. Krievi bieži vien sarunās šo naidu pat pārspīlēja. Tāda bija balsošana padomju laikrakstu atspoguļojumā. Protams, īstenībā biļetenu ar izsvītroto vienīgo kandidātu bija daudz vairāk, bet atskaitēs tas nekādā gadījumā parādīties nedrīkstēja. Tas ļoti spilgti izpaudās vietējo padomju vēlēšanās. Cilvēki labāk pazīst vienu otru kandidātu. Jautā cits citam: vai tu tiešām nobalsoji par šo pielīdēju un nelieti? Protams, ne. Un es ne. Un es... Bet rezultātā tie paši 99 vai 98 proc. figūrēja atskaitēs.

Bet kā ar rezultātiem tagad, glasnostj un gorbačoviskās perestroikas laikā? Gluži tāpat. Kā vienmēr, atskaites ir falsificētas, acīm redzot atkarībā no vietējās vadības centības. Piemēram, Azerbaidžanā vēlēt ieradās tie paši ierastie 99,99 proc. vēlētāju. Citās republikās mazliet mazāk, bet tie paši 99 proc. Pat Lietuvā! Mazliet mazāk, bet pieklājības normās igauņi, moldāvji, un, kas to varētu teikt, zinot, kāda Latvijā ir valdība, latvieši. Latvieši pat nesasniedza 98 proc.! Un par nesatricināmo komūnistu un bezpartejisko bloku mūsdienu dumpīgie latvieši balsoja vissliktāk: veseli 6 proc. nobalsoja pret. Citās republikās tādas atkāpes nepieļāva: pat ne mazāk dumpīgie igauņi esot 99 proc. balsu nodevuši šim monolita blokam. Un nesen sacēlušies kazaki. Ar vienu vārdu sakot, meli kā agrākos laikos.

Kā Staļina un Brežņeva laikos bija doti stingri norādījumi, cik un kādiem kandidātiem vajadzētu būt. Piemēram, apmēram 50 proc. jābūt komūnistiem, 25—20 proc. — komjauniešiem, 45 proc. — sievietēm, vienai trešai daļai līdz trīsdesmit gadu veciem. Tas ir, vēlot vietējos organus; republikas vai Padomju savienības augstākās padomēs valda citas proporcijas. Domājams, ka tagad varbūt nebija tik smalku un reizē stulbu norādījumu kā, piem., Brežņeva laikā, kad kādam vēlēšanu iecirknim norādīja, ka tam jāizvirza par kandidāti sieviete, bezpartejiskā, daudzbērnu māte un ražošanas pirmrindniece, bet citam iecirknim — jūsu kandidātam jābūt komjaunietim, aktīvistam, kārtības sargam un neklātienes studentam. Bet rezultāti rāda, ka vispārējie minētie norādījumi par proporcijām palikuši. Tikai pašās beigās atskaitē izdarītas dažas korekcijas tagadējās glasnostj garā. Lūk, 93 daudzmandātu iecirkņos notiks atkārtota balsošana, 28 iecirkņos vēlēšanas atzītas par nederīgām, bet 44 — nenotika. Šajos iecirkņos notiks atkārtotas vēlēšanas. Izņemot sīkumus, kā tagad, piem., padomju režīms atzīst, ka viņam nav varas pār stichiskām nelaimēm, kuŗu dēļ dažos iecirkņos vēlēšanas nav notikušas, nekas sarkanajā imperijā nav mainījies.

Lasītāju vēstules

KAS IZPLATA BAUMAS?

Lai suminâts redaktors par iešanu „pret straumi" un varonīgu nostāju koŗa Ave Sol viesošanās gadījumā! No Rīgas raidītā „atombumba" dažās nedēļās panāca vairāk nekā četrdesmit gadu ilgās pūles aşķelt trimdas latviešu saimi ar dažādiem „kultūras sakariem". Koris padziedāja, un mēs rikšus skrējām klausīties, asaras slaucīdami, likdamies tūliņ uz vēderu un to pielūgdami. Kāds trimdas dzejdaris korim Ave Sol veltījis Ņujorkā pat īpašu dzejas vārsmu, apliecinādams: „Sajūsmā saucam: Esi sveicināta, saule!" To pašu jau 1966. gadā, vairāk nekā pirms divdesmit gadiem, 29. marta Cīņas slejās apliecinājis renegāts Jānis Grots, apjūsdodams Latvijas komūnistisko iekārtu; „Latvju zeme, mīļa mana - Daudzās kopu sētās skaistās, Milzu druvās, pļavās, norās, Jauno māju jumtu korās Saule, padebeši laistās!"

Ave Sol viesošanās laikā mūsu Toronto „sakarnieki" paši smaidīja kā saule, un viņi tā varēja arī smaidīt. Tiem nebija vairs jāstrādā it kā „pagrīdē", apziņā, ka strādā pret trimdas latviešu sabiedrības uzskatiem un nostāju; šoreiz sabiedrība piemuļķota. Viņi atklāti varēja piedāvāt un pārdot koŗa koncerta biļetes Saules josta izrādē un citur. Nēģeri Seneka kolledžas auto novietošanas laukumā norausa pie viņu spēkratiem piestiprinātās skrejlapas. Domas dalījās. Dalījās arī par „sakarnieku" uzvaru. Vai uzvarēja? Vai esam sašķelti? Sadalījušies? Kas noticis „augšgalā"? Pats tur nebiju, stāstīja, ka Ave Sol aizgājis noklausīties arī mūsu archibīskaps Arnolds Lūsis, Daugavas Vanagu goda biedrs. Kanadas vanagi par goda biedru ierosinājuši uzņemt arī dzejnieku Andreju Eglīti Zviedrijā, Latviešu nacionālā fonda ģenerālsekretāru; Amerikas vanagi ierosinājumu atbalstījuši. Andrejs Eglītis par Ave Sol saka, ka tas ir čekas ierocis, lai sašķeltu mūsu darbu Latvijas brīvības labā, aicinot pret to demonstrēt. Divi mūsu lielās nacionālās organizācijas goda biedri, divas dažādas alternātīvas!

Kā tad nu būs ar Andreja Eglīša vadīto LNF, kuŗu līdz šim atbalstīja visa trimdas latviešu sabiedrība? Vai arī tas nebūs sašķelts ziedotājos un neziedotājos, sakarā ar ģenerālsekretāra drošo un nelokāmo nostāju? Ja tā, lūk, cik tālu cērt svešais cirvis!

(Turpinājums 19. lp.)

Jāņu nakts — divās valodās

Visīsākais, visskanīgākais laiks latviešu svinamo brīžu vidū ir nakts no Līgo vakara līdz Jāņu dienas rītam. Līgo! Tad, kā dzejnieks Rainis tēlo, ,,tur burvīgā gaismā viss zaigo un laistās,... no kalna uz kalnu Jāņugunis spīgo... — Neaizmirstama ir ozollapu un ziedu vainagu kā arī jāņuzāļu smarža. Kur tad nu vēl mūždienu meklētais, bet vēl vienmēr pasaules acīm neieraudzītais papardes zieds?

Atmiņas gan nespējot neviens atņemt, bet pa laikam tās tomēr aizskalo laiku pala ūdeņi... Latviešu tauta, kaut gan pasaules plašumos izklīdināta, līdz šim iespējusi tomēr gan ,,no mutes mutē'', gan arī citos veidos turpināt senču kultūras mantojuma saglabāšanu. Tagad pienācis laiks ar to iepazīstināt arī citus.

Jauki uzzināt, ka dzejniece Austra Balka par to ir parūpējusies ar savu darbu Jāņu nakts — Latvian Midsummer Night. Jāņu svinēšanas izdarības, kā arī dziesmas kopā ar to melodijām viņa ir iestrādājusi šo svētku svinēšanai veltītā uzvedumā. Darbā izmantotie teksti ir latviešu un angļu valodā ļoti pārskatāmā veidā. Tas ir liels ieguvums cittautiešu iepazīstināšanai ar latviešu dzīves ritmiem.

Dzejniece stāsta: ,,Kad pirms divi gadiem Kalamazū Dabas mūzejā pirmo reizi svinējām Jāņus divās valodās, radās nepieciešams Jāņu dziesmu krājums, kaut neliels, latviešu un angļu valodās.''

Liecību par darba nozīmību dod apstāklis, ka grāmatas izdošanā pabalstu piešķīrusi Kalamazū mākslas padome (Arts Council of Greater Kalamazoo) un medikamentu firma The Upjohn company.

Par krājuma saturu autore tuvāk paskaidro: ,,Tulkojumi angļu valodā nav sīki, jo svarīgi šajā gadījumā, ka tie dzziedami ritmā ar pareiziem balsienu uzsvariem un dod būtiski to pašu ainu, kas mūsu tautasdziesmās. Tā dotie tulkojumi šeit ir galvenokārt atdzejojumi.

Viss dziesmu spēles iekārtojums ir 21 ainā dota Jāņu nakts norise, sākot ar ganiņu ierašanos, sētas uzpošanu, pļāvēju pārnākšanu, pūdeles celšanu u.t.t. Ir ievietotas un atdzejotas arī dažas tautasdziesmas, kā Gani dzina... Feila harmonizētā Div' pļaviņas, A. Kalnāja Skaista mana brāļa sēta, Vīgneru Ernesta sabalsojums Jāņiem. Tulkota arī Tūdaliņ, tagadiņ.

Pa vidu dziedamai norisei minēti tautas deju iesprausdumi, kas doti izvēlēties režisoram, kam arī liela brīvība uzveduma izveidošanā, jo ievietotās meldijas, kas dotas vienbalsīgai dziedāšanai, var attiecīgi mainīt pēc izvēles. Tāpat arī nav nepieciešami dziedāt visus līgo dziesmu pantus. Nepazīstamākas meldijas, kas vēl nav sabalsotas, var arī sabalsot, ja to kāds vēlētos. Tāpat var arī atrast sabalsotas līgo dziesmu meldijas vienbalsīgo vietā.

Šī grāmata ir galvenokārt pamudinājums mūsu Jāņu iedzīvināšanai svešatnē, jo tos, diemžēl, sākam pat aizmirst latviešu pašu vidū.''

Skaisti ir gleznotāja Jāņa Balka vāka un citi zīmējumi. Ar Kaldeja Aruma segvārdu kā rakstnieks un dzejnieks viņš šeit devis ļoti izteiksmīgu prologu Jāņu naktij. Tēlotās ainas ļauj izstaigāt — ,,šai naktī īsajā, kad riets ar ausmu tiekas'' — dzimteni, mūsu mīļo Kurzemi, Zemgali, Latgali — Māras zemi, Vidzemi, un ielūkoties trimdinieka, kā arī tālo tautasbrāļu likteņos, izskaņā vēstījot gaišu nākotnes ainu: ,,Nāks pavasar's ar pērkoņdārdu, zibeņiem un kāviem, kas nesīs jaunu, spirgtu vēsmu, kad brīva Līgo dienas ausma atmirdzēs.''

Latvian Midsummer Night

Par šo grāmatu ļoti pozitīvi izteikusies amerikāņu prese — Kalamazoo Gazette, kur ievietota intervija ar Austru Balku līdz ar fotografiju viņas un vīra Jāņa Balka pašceltās mājas latviskajā stūrītī. Raksts bija ievietots tieši Līgo dienā, tā uzsverot latviešu Jāņu svinēšanas nozīmi, ko dzirdējām arī nedēļu vēlāk Rietummičigenas universitātes raidītāja intervijā, ko vadīja raidītāja WMUK vadītājs Džarāds Maklauds (Garrard Macleod). Te pieminēta arī A. Balkas darbība ,,The Sound of Latvian Music'' radio programmu izveidošanā. Augšminētā organizācija arī ir grāmatas izdevēja. To var saņemt par ASV $8.-+ sūtīšana $1.- P.O. Box 575, Kalamazoo, MI 49005, USA. **M. R.**

Turpinās A. Jūrdža fonda darbība

Atkal ir iznācis latgaļu izloksnē ,,Tāvu zemes kalendārs'' 1987. gadam, 192 lpp., kuŗu izdeva Andryva Jūrdža fonds A. Dimantes sakārtojumā. Kalendāra vāku zīmējis J. Trūps, tā pirmajā lapā ir krāsains kardināļa J. Vaivoda attēls, ko gleznojis mākslinieks J. Soikans. Glezna tagad atrodas Rīgā. Kalendārs iznācis katru gadu kopš 1939. gada un latviešu — latgaļu sabiedrībā tas ir palicis par tradiciju un mīļi gaidītu viesi visās mājās. Kalendārā ir raksti, dzejoļi, un apraksti no mūsu dzīves un par mūsu dzīvi, ko snieguši līdzstrādnieki prof. A. Rubulis, A. Spūlāns, I. Blaževics, prof. F. Murāns, J. Pūrmalītis, O. Zvīdris, prof. L. Latkovskis, sr., pr. S. Škutāns, prof. Dr. N. Bojārs, M. Eglāja, J. Dimants, sr., J. Ārdovs, J. Klīdzējs, V. Krāslavietis un Z. Rudzāta-Driča. Kalendārs maksā ASV $10.00, Kanadā $13.00, citās zemēs pēc ASV kursa. Raksti, dzejoļi, atceres u.c. darbi vai sniegumi, kā foto uzņēmumi u.c., kas ir domāti 1988. gada ,,Tāvu zemes kalendāram'' nosūtami **A. Dimantei, 4324 North Basaline Street, Des Moines, Iowa 50313, USA.**

1986. gadā A. Jūrdža fonds izdeva arī trīs piemiņas markas izcilu Latgales kultūras darbinieku un notikumu atcerei, kā arī latgaļu kultūras pasākumu sekmēšanai.

A. Jūrdža valde izstrādājusi jaunu A. Jūrdža fonda statūtu projektu, kas atbilst mūsu pašreizējiem apstākļiem, un nosūtījusi visiem A. Jūrdža fonda biedriem.

Žurnāls ,,Dzeive'' iznāk četras reizes gadā, ir veltīts zinātnei un literātūrai, un tā redaktors ir A. Spoģis Vācijā: 4400 Münster/West., Breslauerstrs. 44, West Germany. Gada abonements ir $12.00, ar gaisa pastu $15.00 ASV, Kanadā $17.00. Pašreiz salikšanā ir ,,Dzeives'' 161., 162. un 163. numurs, kā arī Latgales atbrīvošanas vēstures grāmatas nobeigums.

Visas minētās grāmatas, kalendārs, piemiņas markas un žurnālu ,,Dzeive'' var pasūtināt pie A. Jūrdža fonda: 2330 Innsbruck Parkway, Minneapolis, Minn. 55421, USA. Pilnīgu A. Jūrdža fonda izdoto grāmatu katalogu un piemiņas marku sarakstu var pieprasīt no A. Jūrdža fonda. Cenas ir uzdotas dolaros ASV un Kanadā, citās zemēs maksa ir pēc ASV kursa.

A. Jūrdža fonds ir pārorganizējies un nostiprinājis savu darbību pateicoties daudzajiem līdzstrādniekiem un atbalstītājiem, kas nav aizmirsuši un neaizmirsīs savu dzimto novadu, savu valodu. Tagad A. Jūrdža fonds griežas pie visas latviešu sabiedrības pēc nedalīta un maksimāla atbalsta.

Austra Balka ar dzīvesbiedru Jāni.

Otavas Latviešu skolas absolventi Laris Brauns un Aija Staško. Abi turpina latvisko izglītību Beverīnas vasaras vidusskolā. **Foto A. Rozītis**

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Vanagu Kārlis

Piezīmes augusta sutā

Pirmajā romiešu kalendārā augusts bija 6. mēnesis ar 30 dienām un saucās „Sextilis", t.i. Sestais. Lai godinātu Romas pirmo imperātoru Augustu (27.g. priekš Kr. dz.), romieši šo mēnesi pārdēvēja viņa vārdā un mēnesim pielika 1 dienu, to atņemot no februāŗa.

Ziemeļpuslodē augusts iezīmē vasaras zenītu, ar gada karstākajām, kaut jau īsākām dienām. Tālāk ziemeļos un kalnos augustā jau ir paaukstas naktis, pat vieglas salniņas, kas vēstī vasaras beigu cēlienu. Spārnus nemierīgi sāk cilāt arī pirmie gājputni, bet mums, dievputniņiem (DP), vēl ilgi nāksies gaidīt lidojumu uz īstajām mājām... Dienvidpuslodē augusts vēstī drīzu pavasari...

1231.g. 1. augustā trīs Šveices kantoni veidoja pamatu valsts konfederācijai. Trīs Baltijas valstis nekad nespēja saslēgties pat ciešākā kopā. Vai tad trimdā tas citādi? Kālab? Trīs Baltijas valstu „sabrālība" bija tukša runāšana. (Kad nomira mūsu pirmais prezidents J. Čakste, Igaunija atteicās sūtīt delegātu uz bērēm, tikai no Lietuvas ieradās ministru prezidents Valdemaras).

1914.g. 1. augustā tika iezvanīts 1. Pasaules kaŗš, Vācijai to pieteicot cariskajai Krievijai, 3. augustā arī Francijai, bet 4. augustā tā iebruka Beļģijā. 1945.g. 6. augustā ASV bumbveži nometa pirmo atombumbu Hirošimā, Japānā. 1920.g. 26. augustā ASV izsludināja satversmes 19. papildinājumu, kas piešķīra sievietēm tiesības balsot. 1920.g. 11. augustā Rīgā slēdza Latvijas un Pad. savienības miera līgumu, kas pavēra atceļu uz dzimteni apm. 250.000 1. Pasaules kaŗa bēgļiem. Pēc šī miera līguma 2. panta Padsavienība atzina Latvijas demokratiskās republikas suverēnitāti „uz mūžīgiem laikiem", atsakoties no „jebkādām tiesībām uz Latvijas zemi un tautu".

1939.g. oktobrī, slēdzot uz 10 gadiem ar Latviju t.s. „krievu bāzu līgumu", maskavieši tanī apliecināja, ka 1920.g. 11. augustā Rīgas miera līgums tiks dziļi respektēts. Bet komūnisti labus vārdus saka tikai, lai noslēptu savus ļaunos nolūkus. Pēc pusgada krievu tanki ieripoja Latvijas galvaspilsētā! Šis starptautiskais noziegums notika 1939.g. 23. augustā Staļina-Hitlera slepenā līguma ietvaros.

1941.g. 14. augustā izsludināta Atlantijas charta, kas garantē tautām brīvību un neatkarību, bet tai pašā datumā 3 gadus vēlāk ar Japānas beznoteikumu padošanos izbeidzās nežēlīgais 2. Pasaules kaŗš.

1961.g. 13. augustā krievi, rietumsabiedrotiem mierīgi brīnoties, uzcēla Berlīnē 36 jūdzes gaŗo Kauna mūri, kas vēl šodien ir piemineklis rietumnieku politiskajai īsredzībai. — 1940.g. 23. augusts ir latviešu tautas „kauna diena", kas apsūdz! Kad prez. K. Ulmanis 20. jūnijā bija apstiprinājis maskaviešu izraudzīto „leļļu valdību", pēdējā pa kaklu, pa galvu, lielā steigā izrīkoja krievu tanku terrorā „tautas saeimas brīvas vēlēšanas", kuŗās tad 22. jūlijā nolēma „pasludināt padomju varas nodibināšanos Latvijā" un lūgt svešos iebrucējus viņu patvaļīgi piesavināto zemi un tautu iekļaut komūnisma paradīzē, izraugot 20 delegātus šāda lūguma nodošanai asiņainajam Staļinam! Šī noziedzīgā rīcība pārliecināti iemūžota ASV ārlietu viceministra Samnera Vellsa 23. jūlija protesta deklarācijā: „Savienoto valstu tauta ir pret ļaunprātīgu izrīcību, vienalga, vai tā notiek ar varas lietošanu vai ar varas draudiem. Tāpat tā ir pret jebkādu iejaukšanās veidu, ko izdara kāda valsts, lai cik varena arī tā būtu, jebkuŗas citas suverēnas, kaut vājas valsts iekšējās lietās. Savienotās valstis arī turpmāk paliks pie šī principa, jo ASV tauta ir pārliecināta, ka nav iespējams saglabāt tagadnes civilizācijas pamatus, taisnību un tiesības, ja doktrina, kuŗā šie principi ietverti, nevaldīs tautu savstarpējās attieksmēs."

Kad 1940.g. 30. jūlijā „Latvijas tautas delegācija" iebrauca Maskavā, Baltkrievijas stacijā to sagaidīja pats Molotovs. Delegāciju vadīja kvislingu valdības ministru prez. prof. Dr. agr. Augusts Kirchenšteins. Daži delegāti jau pirmajās dienās Maskavā piedzīvoja sāpīgus pārsteigumus — Jālijam Lācim savu meitu no pirmās laulības (bij. lauleni komūnisti aizsūtīja uz Sibiriju!) satiekot, tā bija gandrīz basām kājām! A. Kirchenšteinam meklējot savus Krievijā palikušos brāļus, atklājās, ka abi nošauti! Kad doc. Galenicks Maskavā apciemoja savu brālēnu, viņš saduga, ieraudzīdams, kādos apstākļos tas tur dzīvoja, bet kad latviešu komūnistam delegātam Plēsumam pateica, ka viņa sievai te piespriesti 10 gadi izsūtījumā, tas neapvaldīti iesaucies: „Es saprotu, par ko es Rīgā sēdēju cietumā, bet par ko tad viņa šeit?! Vienīgi delegācijas „goda dāmas" — ģen. Dambīša, prof. Kirchenšteina un Blaua kundzenes jutušās varenas, par iemainītajiem rubļiem iepirkušās kažokādiņas, lielījušas bagātīgo ēdienu izvēli viesnīcās. 5. augustā Kremļa caru troņa zālē, Staļinam vienaldzīgi vērojot šos roklaižus, tad nu prof. Kirchenšteins latviski nolasīja latviešu tautas „izmisīgo lūgumu" (krieviski to pārtulkoja P. Blaus, Rīgas aizsargu pulka sakaru bataljona komandieris): — „kapitālistu izmantoto, aplaupīto, novārdzināto un bada nāvei nolemto" latvju zemi un tautu uzņemt padomju varas aizsardzībā. „Padomju vara, šī vienīgi taisnā vara, īstā tautas vara, ievedīs Latvijas tautu spožāko attīstības iespēju laikmetā!" savā īpatnējā balstiņā zāli piekliedza „mūsu tautas pārstāvis" pēc viņam nodotā, Višinska nopulierētā teksta. Pa Kirchenšteina runas laiku visi 20 delegāti, komūnistu tirannu novēroti, stāvēja pie līdzatvestā sarkanā karoga, kuŗā lieliem zelta burtiem gailēja solījums: „Mēs jaunu pasauli sev celsim!" Asaru un asiņu pasauli! Pēc tam, kad Uzbekijas delegāts biedrs Achumbambājevs aizkustināts „latviešu tautas" žēlabaino lūgumu bija brālīgās republikas vārdā atbalstījis, Augstākā padome Latvijas demokratisko republiku, pret latvju tautas gribu (par to satversmē noteiktais tautas nobalsojums nebija noticis), pasludināja par PSRS 14. republiku. Pēc tāda paša komēdijas skripta dienu iepriekš pēc „pašas lūguma" par sarkano republiku bija kļuvusi Lietuva, bet nākošajā dienā pēc Latvijas to pašu pazemojumu piedzīvoja Eesti Vabariik. 8. augustā Hitlera valstība apsveica Kremļa sarkanos carus par veiksmīgu „bijušo Baltijas valstu" iekļaušanu Padsavienībā...

Pošoties no Maskavas mājup, Jūlija Lāča laulene, dzejniece Rūta Skujiņa, mūzas paijāta, uzrakstīja apgarotu veltījumu tautu varmākam un slepkavam Staļinam: „Lai slavēta pasaule jaunā un lielākais cilvēces draugs — tā zeme vairs nepaliks kaunā, kas kļuvusi Staļina draugs!" Ai, latviešu dzejniece... Šis kaunpilnās 1940.g. augusta norises, kas notika „latviešu tautas vārdā", vēl nav baltas nomazgātas un diezin vai kādreiz tas būs iespējams, jo 35 gadus vēlāk, augustā Helsinkos, rietumsabiedrotie tām uzlika savu piekrītošo štempeli! Visa pašreizējā mīstīšanās, pateicoties maskaviešu plašajām stratēģiskām aktīvitātēm ietekmēt ciešai ASV-PS sadarbībai amerikāņu sabiedroto domu, attālina izredzes uz brīvības rītausmu Dzintarjūras malā. Kā reiz Staburadze ar saldajām meldijām vilināja laiviniekus atvaros, tā šobrīd Gorbačovs ar savu fainomenālo aktiera spēli ved uz purvu brīvās pasaules drošību.

* * *

Vai kāds ievēroja, ka ASV prezidentam 13. jūnija uzsaukums „Baltic Freedom 1987" trimdas sabiedrībai publicēts tikai pēc 27 dienām, 27. jūlijā?

Vai kādam zināmas aizkulises, kālab ASV baltiešu trimdas saimēs plašākā jomā netiek iedzīvināta 23. augusta „Melnās lentes diena" Staļina-Hitlera slepenā nolīguma skaļākai izvērtēšanai, kas ne tikai nozūmēja mūsu valstis, bet bija izplānots iedīglis briesmīgajam 2. Pasaules kaŗam? Un kas tad nu dos labi un vispusīgi sagatavotu delegāciju 23. augusta „tautas atklātās diplomātijas" konferencei Šatakvā, Ņujorkas pavalstī? Pasaules baltiešu apvienība, PBLA, vai atkal vienīgi ALA, kas „uz savu galvu" pag. gadā mēģināja iešturmēt klīsterstendu Rīgas jūrmalā? — Pieminot to ASV-PSRS pilsoņu dialogu okupētajā Jūrmalā, atzinība un paldies jāizsaka Mārtiņam Hildebrantam, kuŗš vienīgais no mūsu „septiņiem bundziniekiem" beidzot godprātīgi atklātībā iztirzājis notikušās neveiksmes. Čekas brīdinājums īstenībā viņus nav apdraudējis, bet pārkrievināšanas sērga nemaz netikusi pieminēta. „Mēs neprasījām ākīgus jautājumus, jo negribējām aizkaitināt šatakviešus!" teica Hildebrants, „Nākamreiz vajadzētu drusku vairāk riskēt!"

Bet nu, 23. augustā, ir šī „nākamā reize", tā notiek „visu brīvību zemē" ASV, Šatakvā, un kāda mums bēda, ja šatakviešu detantisti, kas apbrīno krievus, noskaišas par mūsu krustamīklām konferencē par pārkrievināšanu, tiesību izstāties no PS republiku saimes, brīvām vēlēšanām, u.tml.? Šatakviešiem, acīm redzot, mūsu tautu liktenis dziļākā būtībā ir nepazīstams, ja viņi nenostājas mūsu pusē! Vai tad aizkulisēs noris kādas kombinācijas par Šatakvas onkulīšu neapbēdināšanu, mums atturoties parādīt vīra stāju pret atsūtītajiem amerikāņu smadzeņmazgātājiem no Maskavas? Tas būtu nožēlojami, jo ikviena tāda izdevība mums taču jāizmanto!

Pretestības grupas arī Latgalē

M. Gorbačovs runā un runā kā gramofons, un okupētās Latvijas ļaudīm viņa „sludinājumi", sevišķi ekonomiskā sektorā, grūti izprotami. Viss iet pa vecam, un, droši vien, ies tā vēl turpmākos gados. Pārkārtošanās procesu Gorbačovs salīdzina ar cīņu par dzīvību vai nāvi, neuzvarēšanas gadījumā sociālistiskajai iekārtai draudot sabrukums. Viņa runās ieskanas arī jauns moments: partijai jāseko pārmaiņām, partija nedrīkst iestigt birokratismā. Partija nav izcelta kā vadītāja t.s. „perestroikā", bet brīdināta neapgulties papīru kaudzēs.

Protams, partija un drošības iestādes jeb čeka noteic visu tāpat kā agrāk, bet tagad ir zināmas nedrošības pozicijā. Kur lai sāk demokratizēšanas procesu, un cik tālu var iet šai virzienā? Nenoteiktību rāda pēdējā laika notikumi pie Brīvības pieminekļa un dažādu pretestības grupu parādīšanās arī Latgalē. Šie cilvēki strādā klusu pretestības darbu, pretēji Liepājas Helsinku 86 grupai, pieņemot, ka agri vai vēlu atklātā pretestība un tās ļaudis tiks nolikvidēti.

Nelāgi tautā atsaucas mācītāju šķelšanās. Diemžēl, *faktiski* atrodas mācītāji, kas kalpo režīmam pēc pārliecības, ne tikai instrukciju robežās.

Okupētajā Latvijā nav norimušas runas par Černobilas nelaimi, tās upuru daudzumu, kā arī to latviešu skaitu, kas mobilizēti tīrīšanas darbiem. Noteiktu skaitļu trūkst. Černobilas apgabala ukraiņi izvietoti arī Liepājā.

No sarunām ar rīdziniekiem, nacionālām grupām, studentiem un pagrīdes rakstniekiem izriet vēlēšanās, lai latvieši brīvajā pasaulē mēģinātu oficiālā veidā, ar okupantu valdības atļauju, novietot tēvzemē svešuma gados saražotās grāmatas, kuŗu mums ir liels pārpalikums. Tās varētu būt pērkamas grāmatu veikalos, izvietojamas bibliotēkās, vai arī dāvināmas. Minēti daiļliterātūras darbi, pētījumi par vēsturi u.c.

Sakarā ar demonstrācijām pie Brīvības pieminekļa Literātūrā un Mākslā, tāpat Cīņā, atzīmēts, ka latvieši tagad sasnieguši sociālismā tādu bruņojumu, ka šādas „izrādes" pie pieminekļa varot atļauties. Ja par to nopietni rakstīts oficiālos izdevumos, tad nebūtu ko baidīties no svešuma latviešu literātūras. Lai tauta lasa un vērtē, peļ vai slavē, lūk, tas būtu ceļš demokratijas virzienā.

Latviešu architekti Rīgā, kas iepazinušies ar Latviešu Nacionālā fonda ierosinājumu sniegt projektu deportācijās un citādi nomodīto latviešu pieminekļa celšanai, ir dedzīgi projekta atbalstītāji.

LNF Stokholmā

Andreja Eglīša —
Svešais cirvis cērt un cērt —
okupētajā Latvijā

Grāmata izplatīta ievērojamā daudzumā un tiek laista no rokas rokā un arī pārrakstīta. Pārrakstīta tiek arī jau agrāk izpārdotā Audiet mani karogā sarkanbaltisarkanā. Latvieši okupētajā Latvijā saka, ja šīs grāmatas atļautu izplatīt tēvzemē, to eksemplāru skaits sniegtos tūkstošos. Pretestības kustības ļaudis to lasīdami apliecina: parakstāmies zem grāmatas.

Grāmata dziļi un patiesi izteicot latviešu tautas likteni.

-s-

Kā mēs izbēgsim, tik dārgu pestīšanu nicinādami? (Ebr.2:3)

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. M1S 1Z6.

Kā aizklīdušajiem sulu nokāst

„Ir reiz laiks jums, velniem,
mazliet sulu nokāst!"
(Jūlijs Vanags, "Saules vārtos")

Gadiem ejot, padomju ārējās frontes darbinieki ar zināmu izbrīnu un skaudību konstatēja, ka no darbaļaužu Tēvijas aizmukušās plikās tautiešu dvēseles dekadentajās rietumzemēs paguvušas aplipt ar mantību, ko kodes un rūsa maitā. Šis laicīgo mantu sarausums bezkaunīgā veidā gadu no gada auga augumā. Līdz ar to vairojās ziedojumi trimdas sabiedriskajām, kultūrālajām un politiskajām aktīvitātēm. No Rīgas un Maskavas attiecīgo organu viedokļa tā bija ļoti kaitīga pretpadomju darbība, kas savā ziņā traucēja izplānotā latviešu mankurtizācijas procesa ērtu un sekmīgu īstenošanu.

Jau no sākta gala padomju „slavenie organi" savos preses izdevumos un radio raidījumos aicināja svešumā klīstošos tautiešus neatbalstīt ar saviem „sūri pelnītajiem grašiem" latviešu emigrantu „reakcionārās" organizācijas un „prettautiskus pasākumus". Taču šī *negatīvā propaganda* nespēja kavēt ārzemju latviešu sabiedrisko līdzekļu vairošanos. Tāpēc padomju organi jau kopš sešdesmitajiem gadiem sāka darboties arī *„pozitīvā garā"*, mudinādami „godīgos un reāli domājošos" tautiešus dibināt „patriotiskas organizācijas" (arī preses izdevumus) sadarbībai ar dzimteni, kur norisinās vēl neredzēta latviskās kultūras izplauksme un grandioza ekonomiska attīstība (ar brālīgo tautu un it īpaši ar dižās krievtautas palīdzību). Laika gaitā izrādījās, ka šādas „patriotiskas kustības" attīstībai apstākļi ir labvēlīgāki tādās zemēs, kas neatrodas pārāk tuvu „mūsu republikai" (tātad: lai slavēts atstatums!). Ja „tuviniekus" (latviešus Zviedrijā) bija grūti iekustināt pašiem financēt padomju latviešu kultūras propagandu, tad ar „tālumniekiem" šādu grūtību nebija, un viņi devīgi atvēra savus makus un lādes. Tas bija liels panākums, jo padomju organiem bija izdevies īstenot veselīgo *pašatmaksāšanās* principu un dažos gadījumos panākt pat zināmu rentabilitāti.

Mazāk panākumu ir bijis mudinājumiem ziedot padomju pākisma (cīņai par rietumvalstu atbruņošanos) fondiem, tāpat kā uzsaukumiem iesaistīties pāku kustībā. Lielāka atsaucība ir bijusi aicinājumiem sūtīt uz dzimteni dažādas kultūras vērtības, jo tikai tur tām esot garantēta droša saglabāšana uz paaudžu paaudzēm. Tai pašā laikā tai pašā dzimtenē nepārtraukti iet bojā agrāko laiku kultūras vērtības, ko ar nolūku iznīcina gan okupācijas režīms, gan dažādas padomju huliganu bandas.

Bet svešatnes latviešu „uzkrājumi" nedod mieru padomju patriotisko organu plānotājiem. Drusku vairāk tiek „noslaukts", paaugstinot cenas tūrisma sektorā un abonēšanas maksu republikāniskajiem laikrakstiem un žurnāliem; šo to izdodas pievākt no mirušo tautiešu atstātajiem īpašumiem un noguldījumiem (šai sakarā galvenais ir tas, ka padvara iegūst ārzemju valūtu). Un tomēr „noslaukts" netiek pietiekami. Tāpēc organu gudrākās galvas nemitas meklēt jaunus ceļus un iespējas, kā nosūknēt tekuļu un bēguļu „lieko naudu". Šad un tad privātās sarunās ar tautiešiem padomju pārstāvji ir mudinājuši ziedot līdzekļus dažādiem celtnieciskiem projektiem dzimtenē — bērnu dārziem, kultūras pilīm u. tml., kas tomēr līdz šim nav „materiālizējies". (Izņēmums Toronto šūniņas kino izrādes atlikums. - Red.)

Pašā pēdējā laikā ir dzimis jauns, perspektīvs nosūknēšanas projekts, kas liecina par kreātīvu domāšanu un elastisku izrīcību. Pirms pāris mēnešiem Rīgas laikraksti ziņoja, ka LKP politizglītības namā nodibināta *PSRS Kultūras fonda Latvijas nodaļa*, kas it kā došot kaut kādas kultūras pašpārvaldes iespējas. Nekādas skaidrības par šīm „iespējām" un „nodaļas" kompetencēm gan dibināšanas sanāksmē (28. apr.) nebija. Nākošo informāciju par šo jauno iestādījumu deva „Dzintarkrasts" 2. augustā, pārraidot Imanta Ziedoņa runu Madlienā. Tautas dzejnieks pavēstīja, ka Vissavienības Kultūras fonda Latvijas nodaļa pārveidota par *Latvijas Kultūras fondu*. Der atcerēties, ka Rīgas Kultkoms savā laikā arī saucās par „Latvijas nodaļu kultūras sakariem u.t.t.", par ko vairāki dzimtenes apmeklētāji izteica kritiskas piezīmes: „Kāpēc Latvijā jums tāda Latvijas nodaļa?" Galu galā, lai piemērotos ārzemju tautiešu gaumei un vēlmēm, „Latvijas nodaļu" 1964. gadā pārtaisīja par „Latvijas komiteju kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs". Ja šis pārdzimšanas process prasīja veselus trīs gadus, tad Kultūras fonda izkārtnes pārkrāsošana notika rekorda tempā — divos mēnešos.

Var jautāt: kāpēc tāda steiga? Atbildi dod I. Ziedoņa paskaidrojums: *„Latvijas Kultūras fonds vāks naudu arī ārzemēs."* Latvijā, gluži tāpat kā neatkarības laikā, lūk, ir Latvijas Kultūras fonds, kas atbalstīs un veicinās latviešu kultūru. Un visiem progresīvajiem un patriotiskajiem tautiešiem ārzemēs tagad paveras vēl nebijušas iespējas ar saviem līdzekļiem piedalīties šīs kultcelsmes darbā!

Bet ko tad cels un veicinās? Vai latviešu valodas mācīšanu un lietošanu dažādās sadzīves sfērās? Nē, to plāno un nosaka partijas un valsts organi. Varbūt veicinās latviešu literātūras un bērnu grāmatu izdošanu? Nē, tas ir citu organu kompetencē. Varbūt iedzīvinās latvisku kultūras darbu „periferijā" (mazpilsētās, laukos)? Nē, tas lokālo organu un kultorgu uzdevums. Jā, ko tad cels un attīstīs? — Esot trīs lieli projekti:

1) Daugavas jeb vikingu ceļa projekts (no Daugavgrīvas līdz Grieķijai), ko veikšot sadarbībā ar sābriem baltkrieviem un tiem lielajiem krieviem. Pie Daugavas ietekas jāuzceļot Spīdolas tēls. Bet kas no tā tiks vēl dzīvajiem latviešiem?

Jāpiebilst, ka Andreju Amalriku par „vikingu ceļa" pētīšanu savā laikā izmeta no Maskavas universitātes, bet zviedru paštaisīto vikingu kuģi pirms dažiem gadiem apturēja pie padomju robežas, kad tas grasījās kuģot „pa senču slavas ceļiem".

2) Dzintara ceļa projekts (no Baltijas jūras līdz Romai). Ziedonis atgādināja, ka Nerona laikā gladiātoru ieroči bijuši izrotāti ar dzintaru. Arī līķu nestuves, ar kurām aizvākti kritušie gladiātori, bijušas izgreznotas līdzīgā veidā. Bet ar to taču daudz ir nodarbojušies senvēstures pētnieki.

3) Strēlnieku ceļa projekts (no Daugavas krastiem līdz Perekopiem Krimā). Tur gan būšot lielākas grūtības, jo pret strēlniekiem esot kā baltie, tā sarkanie (pēdējie esot skaudīgi). Tomēr šis darbs jādarot.

Esot arī sīkāki projekti: Vecrīgā jāatjauno vecie ielu nosaukumi. Tāpat arī citur. Tas izklausās jēdzīgi, un par lētu naudu izdarāms, ja tikai iespējams dabūt „propusku".

Atgādināsim, ka Latvijas Kultūras fonds brīvestības laikos ieguva līdzekļus no nelielas nodevas par pārdoto „ulmanīti" (šņabīti). Sekojot šim paraugam (un ievērojot šīs preces patēriņa astronomisko pieaugumu reālsocisma iekārtā), Ziedoņa reklamētais fonds savāktu bez grūtībām gluži kolosālus līdzekļus, bet to darīt nav zemes īsto saimnieku interesēs. Īstos saimniekus kārdina *ārzemju valūta,* ko viņi cer nokāst latviešiem ārzemēs, pārkrāsojot jaunās „nodaļas" izkārtni. Vai piepildīsies Jūlija Vanaga aizredzīgie vārdi par „sulas nokāšanu"? Dzīvosim, redzēsim.

Ar to savu pārskatu beidz vēl nenokāstais, labi pārtikušais

Dr. Ulafs Jānsons

Darbs bez brīvdienām

Liepājā nodibinātās Helsinki 86 grupas darbība ir paplašinājusies un izplatījusies pa visu Latviju, bet okupācijas iestādes mēģina darīt visu, lai tās darbību apgrūtinātu vai izbeigtu. Tās vadītājs Rolands Silaraups bija spiests izceļot uz rietumiem; viņa pienākumus pārņēma Jānis Barkāns. Armijas rezervē iesaukti M. Bariss un R. Bitenieks, bet apcietināts L. Grantiņš. Tagad saņemtas ziņas, ka represijas jāpiedzīvo arī šīs grupas gados vecākajam dalībniekam Alfrēdam Zariņam no Alūksnes.

Ar Ārpusresoru apsardzes pārvaldes priekšnieka rīkojumu Zariņš pieņemts atkal naktssarga darbā 4. martā. Viņu no šī darba atlaida 1986. gada septembŗa beigās „štata samazināšanas" dēļ. Toreiz viņš bija mēģinājis apmeklēt Šatakvas konferenci Jūrmalā, bet apcietināts, pavadījis izolātorā septiņas dienas un saņēmis aizrādījumu, ka septiņas dienas nav ieradies darbā. Kopš marta Zariņam sagatavota speciāla un interesanta grafika. Visus piecus mēnešus tam bijis jāstrādā katru sestdienu un svētdienu, bet brīvdienas bijušas nedēļas vidū. Nedēļas nogalē viņš nevar nekur ne aizbraukt, ne kādu satikt, kaut vairumam šīs dienas ir brīvas.

Astoņas reizes mēnesī viņam jādežurē 15 stundas bez pārtraukuma. Pēc turienes noteikumiem tikai ar arodbiedrības atļauju un izņēmuma gadījumā ar strādājošā piekrišanu pieļaujama 12 stundu dežūra pēc kārtas. Mēnesī tomēr sanāk kopējais vajadzīgais stundu skaits. Darba pienākumi gandrīz kā 18. vai 19. gadsimta muižā!

Zariņš 14. jūnijā sarunājis vietnieku dežūrai un devies uz Rīgu, kur piedalījies demonstrācijā pie Brīvības pieminekļa. Par to apsardzes pārvaldes priekšnieks prasījis arodbiedrībai atļauju atlaist Zariņu no darba. Arodbiedrība to neuzdrošinājās, jo Zariņš ar savām sūdzībām pie vietējām un Rīgas iestādēm bija panācis, ka viņu pieņēma darbā. Baidoties no liela trokšņa, šoreiz izteica tikai rājienu.

Zariņš rakstījis protestu Apsardzes nodaļas priekšniekam J. Mustam un arodbiedrības vietējai komitejas priekšsēdei Orehovai. Kad tas nav līdzējis, sekojis raksts uz darba tiesību inspekciju un Valsts iestāžu darbinieku arodbiedrības republikas komitejai, bet pēdējā iespēja ir rakstīt iestādēm uz Rīgu. Zariņš beidzis divas fakultātes universitātē un bijis vidusskolas skolotājs, vēlāk strādājis mežrūpniecības trestā, bet no 1981. līdz 1984. gadam bijis izsūtījumā Permā, Mordovijā. Pēc atgriešanās varējis strādāt tikai par naktssargu.

Zariņam arī paredzēta prasības caurskate par trīs mēnešu dīkstāves apmaksu no pag. gada septembŗa līdz šā gada martam. Tā iesniegta 25. maijā, to vajadzēja izskatīt divu nedēļu laikā, bet tā nokavēta un novilcināta. Līdz šim visi protesti darba vietā, vietējā un rajona arodbiedrību komitejās atstāti bez ievērības. Tagad plaši izbazūnētā atklātība un demokratija, ko dzird arī okupētajā Latvijā, varētu dot cerības uz panākumiem augstākās instancēs.

Par 14. jūnijā aizvesto atceres sanāksmi pie Brīvības pieminekļa Rīgā Alfrēds Zariņš izsakās: „Dzīvoju šīs neaizmirstamās dienas gaisotnē. To nevar ne ar ko salīdzināt, tas bija jāredz un jāizdzīvo pašam, jāizjūt, lai atmiņas neaizbeigtos visu mūžu. Tas manī izraisa spēcīgas, siltas atmiņas. Bija aplausi, sumināJumi, rokas spiedieni, apbrīno neredzētos, bet zināmos cilvēkus. Gribas šo gājienu nosaukt par kalna ekspedīciju, kas no Bastejkalna devās uz Brīvības pieminekli. Risks šādos pasākumos ir liels, bet drošiem pieder pasaule, un ceru, ka vēsture viņus pieminēs. Šos brašuļus vajaga atbalstīt un spēcināt kā morāli, tā arī citādi. Tādām ekspedīcijām vajaga visu ko, citādi spēki izsikst."

Šis vērtējums pateikts rakstveidā mēnesi pēc demonstrācijas pie Brīvības pieminekļa. Liekas, ka rakstītājam vismaz daļēji bijis zināms, ka arī rietumos latvieši apbrīnojuši šo pasākumu. Tomēr tur izteiktas bažas, ka vēlāk, kad interese par šo notikumu sāks zust, okupācijas vara var izrēķināties ar Helsinku 86 grupu. Bez tam to var saprast arī tieši tā, kā tur rakstīts.

Alfrēds Zariņš 14. septembrī atzīmē savu 65. dzimšanas dienu. Kā morālu atbalstu Helsinku 86 grupai varbūt latvieši no rietumiem varētu viņam nosūtīt apsveikumu kartītes ar adresi:

Alfrēds Zariņš,
Omskas ielā 5—17,
228730 Alūksne, USSR-Latvia

Kam grūtības ar latviešu valodu, var rakstīt arī angliski.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Pateicība

Sirsnīgs paldies visiem, kas dalījās manās sērās manas mīļās dzīvesbiedres

Austras Bukovskis

izvadīšanā ar līdzjutības apliecinājumiem, ziediem, izjustiem atvadu vārdiem un aizgājējai parādīto cieņu.

Sirsnīgs paldies archibīskapam Arnoldam Lūsim par iejutīgo izvadīšanu, Anitai Rundānei par atskaņoto sēru mūziku, korporācijas Latvia Dāmu komitejai, Latviešu lauksaimniecības biedrībai, DV Druvas nodaļai un studentu biedrībai Dziesmuvara par goda sardzi un pēdējām ardievām.

Sirsnīga pateicība visiem, kas aizgājējas piemiņai ziedojuši Latvijas Brīvības Fondam vai studentu biedrības Dziesmuvara Mūzikas fondam.

Žanis Bukovskis

Latviešu dienu ainas Minsterē Rietumvācijas preses slejās

Münsterischer Anzeiger

Vilis Hāzners

Pugo pārkārtošanās nelaimes turpinās

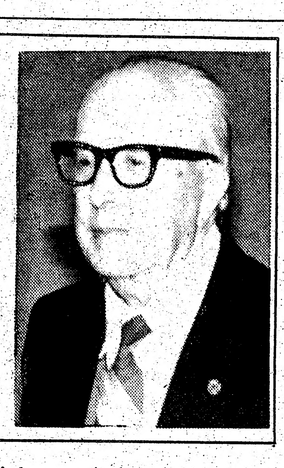

Vislielāko nelaimi, kā vienmēr, sagādājuši atkal lauki, jo tajos slēpjas iespēja tautu paēdināt. Tas daudzkārt atkarājas no lopkopības un tā kā tā ir bijusi komūnistiskās iekārtas vissāpīgākā vieta, šoreiz ,,bullim pie ragiem'' ķēries pats augstākais varas nesējs Latvijā — Boriss Pugo, uzdodams partijai visu atbildīgo gādību, lai šajā jomā darītu, kas darāms, veltījot šīm problēmām plašu rakstu laikrakstā ,,Cīņa'' 16. jūnija numurā.

Tik primitīvas pamācības un prasības, kādas senākos laikos mācēja pildīt katrs laucinieks, pārsteidz ikvienu lasītāju, liecinot, cik tālu kollektīvizācija postā aizvedusi kādreiz kuplos Latvijas ganāmpulkus. Savā rakstā autors kritizē un arī uzslavē pāris desmit saimniecību dažādos republikas novados, pie kam kritiku un pamācības saņem tie kollektīvi, kuŗus vada krievu tautības priekšsēži un direktori, bet uzslavas — latviešu vadošie darbinieki. Tas liek secināt, ka svešiem ienācējiem, jādomā, ,,saimniekošanas jēgu'' noteikusi vienīgi partijas biedru karte (,,komūnists var visu''!) un nevis primitīvākās zināšanas lopkopībā un lauksaimniecībā.

Pēc Pugo pamācībām un prasībām lopkopība uzskatāma par pirmo uzdevumu Latvijas laukos, un te nu vissvarīgākā ir lopu paēdināšana, jo bez tās nav ne piena, ne gaļas. Kā vienmēr, lopbarības sagādē kollektīvo saimniecību vadītāji vaino laika apstākļus, arī šogad, pārkārtošanās gadā, tas nav izņēmums. To gan vēl papildina tehnikas (lauksaimniecības mašīnu) trūkums un citas bēdas, kādu galīgi izpostītajā lauksaimniecībā ir pārāk daudz.

Visu Pugo gaŗo pamācību un uzdevumu pārskaiti nav vērts atkārtot, tāpēc apmierināsimies ar dažiem viņa raksta citātiem. Tie būtu: ,,Nedrīkst samierināties ar to, ka daudzas saimniecības gadu no gada nenodrošina sevi ar nepieciešami lopbarības daudzumu. Lopbarības bazei jābūt atkarīgai no prasīgas darba organizācijas, nevis no dabas untumiem..

Kur tas der, ka mūs lopbarības sagatavošanā pastāvīgi apsteidz kaimiņrepublikas...

Mēs esam noorganizējuši vairāk nekā 800 technoloģiskas vienības, visur izvērsta spraiga sociālistiskā sacensība, bet pārmaiņu nejūt... Nekādu panākumu nav... Gaļas produktu ražošanas pieaugums vēl atpaliek no iedzīvotāju prasībām. Mūsu rīcībā esošais lauksaimniecības potenciālis ne tuvu netiek izmantots ar pilnu jaudu. Visumā vainīgas partijas organizācijas, kur līdz šim nav pārvarēts inertums, gausums un bezatbildība. Bauskas, Jelgavas un Preiļu rajons pagājušā gadā tā arī neizpildīja lopbarības ražošanas uzdevumus. Tāds pats stāvoklis ir arī citos republikas rajonos. Vietām pat lopbarības ražošana nevis pieaug, bet pat samazinās, daudzos rajonos lopbarība jāiepērk citur. Šo nevarīgo saimniecību vadītāji ir jāsauc pie stingras atbildības un ļoti nopietni jāapsver, vai viņi ir tiesīgi palikt ieņemamajos amatos un partijā. Par pārkārtošanos nedrīkst vienīgi runāt, tā arī jāizdara!

Šogad lopbarības novākšanas laiks būs daudzējadā ziņā (kāpēc ?-VH.) grūtāks nekā pagājušā gadā. (Laikam atkal laika apstākļi vainīgi?-VH.). Tāpēc galvenā loma ierādāma patstāvīgai iniciātīvai lopbarības novākšanas termiņu un technoloģijas izvēlē, katram lauku darba cilvēkam pilnīgi apzinoties savu atbildību par lopbarības ražošanas palielināšanu un kvalitātes paaugstināšanu... (to taču zina katrs laucinieks! VH.) Katram vadītājam pašam jābūt gatavam elastīgi un operātīvi manevrēt ar techniku un darba spēka resursiem atkarībā no zāles attīstības fazes, laika apstākļiem, techniskā bruņojuma un lopbarības glabātavām. Jāstrādā visiem kolchozniekiem no maza līdz liela. Taktika katrā saimniecībā ir dažāda, bet ir arī kopēja. Pats galvenais ir radoša, saimnieciska pieeja darbam; pirmajā vietā ir rūpes par lopbarības kvalitāti. Zālei nedrīkst ļaut pāraugt. Sagatavot vajadzīgo labas, barības vielām bagātas lopbarības daudzumam ir par maz, vajag arī nodrošināt tās augstu kvalitāti uzglabāšanas laikā. Lopbarības kvalitātes nozīmes izpratne pati no sevis neradīsies. Daudzi vadošie darbinieki ir pieraduši pie bruto rādītājiem. Ir pienācis laiks sociālistiskajās sacensībās uzvarētāju noteikt nevis pēc fizisko tonnu skaita, bet pēc lopbarības vērtības un barības vienību daudzuma.

Atbildība par visiem darbiem laukos krīt uz komūnistiem.'' Līdzīgā garā savā rakstā Pugo pamāca ar pavisam primitīvu gudrību lauku ļaudis. Pamāca arī, kāda nozīme ir lopbarības sakņu audzēšanai un nosaka, ka šīs piecgades beigās uz katru liellopu jānodrošina 19—21 centners lopbarības vienību un izslaukumiem jāsasniedz 4000 kg piena no govs. Liekas, ka Pugo ,,šauj par augstu''. Šādas prasības jau nav dzirdētas pirmo reizi, bet līdz šim tās nekad nav pildītas. Un vai, pastāvot līdzšinējai kārtībai laukos, tās spēs pildīt līdz 1990. gadam, tam neviens netic, kaut vai prasīt var. Pugo, saprotams, pamāca arī, cik daudz jāsēj daudzgadīgo zālāju un raksta beigu daļā nosaka, ka ,,ir nepieciešams plašāk izvest intensīvo zāles audzēšanu. Visās saimniecībās jāiemācās iegūt nevis vienu, bet divus vai trīs pļāvumus un panākt, lai kultivētās ganības patiešām tādas būtu''. Pugo arī nosaka, ka darbs jāuzlabo jau šodien un, kā Gorbačovs teicis, jāstrādā sparīgāk un jāveic savs darbs pēc labākās sirdsapziņas.

Tajā pašā laikā, kā ie ar sirdsapziņu, liecina ,,dispečerdienesta dari'', ka republikā līdz 23. jūnijam sagatavots zāles lopbarības par 14,3%, skābbarības un 10 un vispār nopļauts zālāju tikai par 10%! Tas viss noticis līdz Jāņiem, kad neatkarīgās Latvijas lauksaimnieki jau bija nopļāvuši visu sienu (ar maz izņēmumiem), un kā tad nu Pugo ,,valstībā'' vispār drīkst domāt vēl par otru un pat trešo pļāvumu?!

Un tā šis raksts uzskatāms nevis par pamācības, bet gan draudu rakstu tiem komūnistiem un vadošiem darbiniekiem, kuŗiem ,,tā lieta'' neiet, lsi būtu pamats tos nomainīt. Bet ko tad liks to vietā? Tas ir Latvijas KP neatrisināms jautājums, un vaina jau nav meklējama lauciniekos, bet pašā partijas darbības un vadības sistēmā.

* * *

Pēdējā Latvijas KP CK plēnumā Pugo savā runā uzsvēra, ka visa atbildība ministrijās un pārvaldēs esot jānes ministru vai pārvalžu priekšnieku resp. ministru pirmajiem vietniekiem. Tos arī visumā sabaŗot par nekā nedarīšanu.

Lai savu bārienu parādītu praksē, tad, kā ,,Cīņa'' 17. jūnijā ziņo, ar Pugo rīkojumu Latvijas valdībā notikušas šādas pārmaiņas:

1) par Latvijas valsts gazifikācijas komitejas priekšsēža pirmo vietnieku iecelts Andriāns Dāvis; 2) no Latvijas būvmateriālu rūpniecības ministra vietnieka pienākumiem atbrīvots Leonīds Stručins; 3) par Latvijas Valsts plāna komitejas priekšsēža pirmo vietnieku iecelts Harolds Bagnovecs, no šī amata atbrīvojot Georgiju Uhovu, 4) par Latvijas Valsts plāna komitejas priekšsēža pirmo vietnieku iecelts Andris Gūtmanis, no šī amata atbrīvojot Elertu Āboliņu.

No jauna Latvijas valdības sastāvā parādās Andriāns Dāvis un Andris Gūtmanis, atbrīvotie piederēja pie vecās Latvijas KP nomenklatūristiem un savos amatos bija jau ilgāku laiku, kā Pugo teica — ,,nekā nedarot''. Elerts Āboliņš savā laikā vadīja Latvijas valsts statistisko pārvaldi, kuŗas sniegtās ziņas Pugo novērtēja tikai par apmēram 50% pareizām, citām esot ,,pierakstītām, safabricētām un citādi aplamām''.

Man ir vēl mātes valoda,
Tā asina kā galoda,
Kā zelta upe vārdi plūst,
Sirds tēvu zemei neatlūst.
N. Kalniņš

TLB Sestdienas skola sāks savu 1987/88 mācību gadu 12. septembrī.

Reģistrēšanās pl. 9 no rīta.
Mācību sākšanas akts pl. 10 no rīta Jesse Ketchum skolā, 61 Davenport Rd.
Skolā uzņem bērnus ar trīs gadu vecumu.
Tuvākai informācijai lūdzam zvanīt: 491-0560 vai 762-5559

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS SESTDIENAS SKOLAS PADOME

Saimnieciskās perestroikas akciju Gorbačovs pieteica Rīgas apmeklējuma laikā.

TORONTO ZIŅAS

● Latvijas universitātes dibināšanas atceres akts Toronto korporāciju un Studenšu korporāciju kopas vadībā notiks svētdien, 27. septembrī pl. 17.00 Toronto Latviešu Namā. Akadēmisko runu teiks vēstures profesors Kārlis Kļaviņš par tematu ,,Baltu tautas senos laikos'', ietverot laika posmu no 7. līdz 12. gadu simtenim.

Sarīkojumu kuplinās Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis Brigitas Alkas vadībā. Pēc akta studenšu sarūpētais kafijas galds un atspirdzinājumi. Aktu apmeklēt aicināta visu latviešu sabiedrība.

● Sestdien, 22. augustā, mācītājs F. Kristbergs Sv. Jāņa baznīcā salaulāja Alfredu Jāni Tanni ar Silviju Annu Pētersoni. Jānis ir nekustamu īpašumu pārdošanas uzņēmumā, Anna — apdāvinātu bērnu skolotāja Pikeringas skolā. Jaunlaulāto kāzu mielasts notika Latviešu Centrā.

● Šatakavas konferencē mūsu laikrakstu pārstāv jaunās paaudzes žurnalists LNAK birojā darbinieks Andris Miķelsons. Viņš konferencē pavadīs visu nedēļu baudot ārzemju preses pārstāvja priekšrocības.

● Saulaines bērnu nometnes meiteņu un sporta nodarbību vadītāja Lāra Bērziņa atgriezusies Edmontonā un uzsāks politisko zinātņu studijas Albertas Universitātē.

● Vairāki Toronto jaunieši izteikuši vēlēšanos vasaras mēnešos turpināt mācības Latviešu vidusskolā, ja to izdosies noorganizēt līdz nākošā gada mācību gada beigām Toronto latviešu ģimnāzijā. Vasaras vidusskolai ir nepieciešami līdzekļi, telpas un audzekņu internāts. Līdz šim grūtības bijušas dabūt nepieciešamos skolotājus visai vasaras sezonai. Jauno akadēmiķu vidū ir vairāki skolu darbinieki, kas varētu strādāt iecerētā Vasaras vidusskolā.

● Pie Toronto radiem šovasar ieradušies vairāki ciemiņi no okupētās Latvijas. Atļaujas dodot māsas vai brāļa apmeklēšanai. Vīzas derīgums parasti esot 2 mēneši.

Būs auksta nakts — 8°C. Radio ziņās klausās Mārtiņš Hildebrants (no Ziemeļkarolainas, ASV — attēlā kreisajā pusē). Viņam blakus ir torontieši Anita un Aivars Tanņi. Mūsu jaunieši piedalījās Melnās lentes dienas Brīvības prasību bada streikā.

Foto J. Ligers

Leonija Ozolkalne

KUR TU ESI?

Autore mums ir ļoti labi pazīstama ar grāmatu Ugunī. Tāpat arī šoreiz ļoti raitā valodā aizved lasītāju kara un pēckara bēgļu gaitās, rādot vecākās un vidējās paaudzes cīņu par brīvu Latviju.

Laba dāvana visiem grāmatu cienītājiem.

Cena $19.00.

Pasūtinot un samaksājot līdz 1. oktobrim,

iesieta, 248 lpp. ASV $16 US, Kanadā $16.

(Sakarā ar augstiem pasta izdevumiem uz ASV, tā pati cena US dolaros).

Lūdzu piesūtait ..... eks. KUR TU ESI?

Vārds, uzvārds .....

Adrese: .....

.....

Samaksai pievienoju $..... uz Amber Printers & Publishers Ltd. vārda, 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Nopelnu raksti centīgiem jauniešiem

LNAK valdes sēdi 18. augustā vadīja valdes priekšsēdis T. Kronbergs, ALJA pārstāvis M. Hildebrants ziņoja, lai pievērstu lielāku vietējās preses un ziņu dienesta uzmanību sakarā ar melnās Lentes dienu, viņš noorganizējis bada streika demonstrāciju pie Queens Parka no 22. līdz. 23. augustam. Tajā piedalās arī lietuviešu un igauņu jaunieši. Līdzīgas demonstrācijas Amerikas Latviešu Jaunatnes Apvienības dalībnieki organizē Čikagā, Ņujorkā, Vašingtonā un citur, kā zināms, M. Hildebrants ir viens no Rīgas Jūrmalā notikušās Šatakvas konferences latviešu delegācijas locekļiem.

Sēdes turpinājumā PBLA valdes pr. vietnieks Dr. L. Lukss ziņoja par pēdējo dienu politiskiem notikumiem Eiropā, ieskaitot tikšanos ar jauo latviešu patriotu Rolandu Silaraupu un ziedu nolikšanu Berlīnē pie dzīvību zaudējušo pārbēdzēju pieminekļa. Berlīnes braucienā piedalījušās vairāk nekā 300 personas. Minsteres dziesmu dienās ieradušās vairākas čekas uzticības personas no Rīgas, starp kuŗām bijis ārsts bērnu slimībās Mūrnieks, aktrise N. Leimane un LKSA vec. ref. Ē. Grunšteins. Pēdējam bijusi abpusēju domu izmaiņa ar trimdas latviešu politiskās dzīves veidotājiem.

23. augustā Ribentropa-Molotova līguma parakstīšanu atceres atzīmēs vietējie iedzīvotāji arī Rīgā, Viļņā un Tallinā.

Lai celtu godā centīgās latviešu skolu jaunatnes sasniegumus, Izglītības noz. vad. J. Mežaks iesniedza valdei projektu par Nopelnu raksta pasniegšanu atsevišķiem audzēkņiem, ieskaitot pēdējā gada absolventus, izceļot viņu centību latvietības saglabāšanai. Valde iesniegumu akceptēja. No Kultūras fonda līdzekļiem piešķīra stipendiju $600 apmērā Tālim Braunam un Pēterim Staško Minsteres ģimnazijas, bet Mārim Staško Rietummičigenas universitātes latviešu valodas studiju apmeklēšanai.

Par LNAK Sv. Katrīnu pārstāvi apstiprināja Zigrīdu Masīti. Biroja darbinieks griezās pie pārstāvjiem Kanadas pilsētās ar lūgumu gādāt, lai atsūtītu atpakaļ PBLA izlozes Latvijas nākotnei pasakņus.

Sākot ar jūniju, LNAK birojā ir pieejams Informācijas Service izdevums angļu valodā, kas domāts sveštautiešu informēšanai par latviešu politisko darbību, kas saistīta ar LNAK. Par referenti Kultūras fonda Tautas deju nozarē apstiprināja Judīti Vāgneri. LNAK Iekšējās informācijas nozares vadību uzņēmās V. Vāgners. No okupētās Latvijas saņemta informācija, ka mācību ilgums krievu ģimnazijās ir 4 gadi, bet latviešu — 5 gadi. Šāds okupantu izkārtojums latviešiem atņem iespēju iestāties augstskolā jau nākošā mācību gadā, jo ģimnaziju beidz vecumā, kad jāiestājas sarkanarmijā. Izglītošanos latvieši var turpināt pēc ilga pārtraukuma, t.i. armijās gaitu beigšanas. **...Ons**

KRISTĪTS LATVIEŠU BĒRNIŅŠ

Pasta streika dēļ kāds ceļotājs no Sadberijas redakcijā nodevis šādu Kārļa Jansona vestījumu:

Mūsu ģimenei nesen bija svarīgs notikums. Annas (dzim. Miglones) un Kārļa dēls Jānis Kārlis Jansons tika kristīts — Toronto manu vecāku mājā, 44 Ellis Park Road. Lai gan mēs dzīvojam Sadberijā un piederam pie Sadberijas draudzes, mācītājs Ivars Gaide kristīja Jāni Kārli, jo viņš ir mums labi pazīstams un uzticams mācītājs.

Kārlis J. Jansons,
Sudbury, Ont.

NEPILNĪGA ZIŅA

Sakarā ar rakstu Latvija Amerikā Nr. 33 par DV Kičeneras-Voterlū nodaļas 35 gadu darbības atceri 19. septembrī, ir ieviesusies nepatīkama kļūme, neminot, ka Andrejs Simsons bijis ilgus gadus šīs nodaļas valdes priekšsēdis un Daina Daugaviete — vanadžu kopas vadītāja. Nodaļas sekretārs atvainojas par ziņas nepilnību. **...Ons**

Saulaines bērnu nometnes bērni un vadītāji. Foto J. Ligers

Indra Gubiņa

Tā trakā Maķedonija

(16. turpinājums)

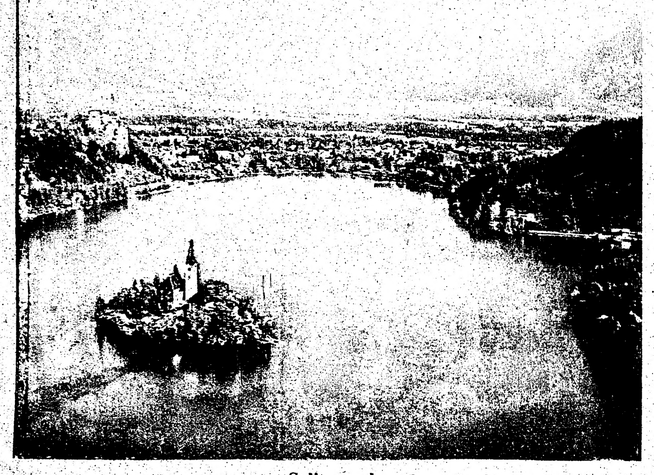

Saliņa ar baznīcu.

Vecītis uz bukas atgriežas un šad tad kaut ko stāsta gan savā slovēņu, gan vācu valodā. Tā tur esot Tito villa. Vai viņa sieva vēl dzīva? Jā, jā. Kā viņu sauca? Jadviga. Tito bija labs. Vecītis vēl kaut ko stāsta par Tito labumu, bet mēs skatāmies pāri ezeram uz ciemu, jo no šejienes labi var pārredzēt, kā tas iestiepjas lēzenumā starp augstajiem kalniem.

Kad saule pazūd, dzestrums kopā ar migliņu lien pie kauliem un mums jāmeklē siltāki apģērbi. Nu Milda atklāj, ka viņai pazudušas gaŗās bikses. Kur tās palika? Pēc brīža gudrošanas atceras gan — Belvedēra viesnīcā uz balkona! Nekā darīt, jāiztiek ar brunčiem. Bet kad ejam vakariņās, Milda stāsta, ka šī nepavisam neesot viņas diena. Gribējusi saposties, likusi auskarus, te uzreiz viens izslīdējis un tieši izlietnes notekā — projām gan! Beigts un pagalam, tāpat kā bikses. Tomēr Milda smejas — sak', vai tik vien zaudēts!

Otrā rītā mūs atmodina zvanu skaņas. Ir svētdiena un zvani dimd visapkārt. Ir tāda savāda sajūta, kad kopā ar Veltu vēl izeju pastaigāt, izjust rīta svaigumu un skanīgumu, kad satiekam vienkāršus zemniekus, kuŗi acīmredzami iet uz baznīcu. Cik gan citādāka ir šī vieta, salīdzinot ar Maķedoniju. Viena valsts, bet kas par starpību! Ohridā bijām pašos Jugoslavijas dienvidos, nu Bledā — tās ziemeļos.

Svētdienīgajā rītā dodamies tālāk, vispirms uz Opatiju, kādreizējo Austrijas aristokratu atpūtas vietu, tad pāri Vrič augstienei, kur brīdi izbaudām kalnu dzidro, dzestro gaisu un lielisko skatu.

Ielejā ceļš vijas gar Sačas upes krastiem. Ūdens upē īpatni zaļš, tikai sausuma dēļ tā tagad stipri sekla. Nellija grib mums parādīt, kur upe sākas. Pieturam pie kāda krodziņa. Kaut gan ir tikai priekšpusdiena, tas jau pilns. Ārā saulē pie galdiem sēž priecīgi ļaudis, dzeŗ, dzied un daudziem galvā tādas kā tiroliešu cepures. Kāds spēlē akordeonu tādā īstā umpapā stilā. Mēs ejam pa meža taku gar upes malu, kas šeit gan tikai tāds platāks grāvis vien ir. Ir tik labi staigāt pa mežu, sajust tā smaržu un dienas rudenīgo dzidrumu. Jo tālāk ejam, jo domīgāka kļūst Nellija. Upes gultnē ūdens nav. Vai redzēsim, kur un kā upe sākas? Kad esam pie avota — visapkārt pilnīgs sausums. Nellija nelaimīgi smaida un saka: te sākas varenā Sača, bet pašlaik to gan nevar redzēt. Nē, pašlaik ir sausums, ap mums šalc mežs un tālumā priecīga dziedāšana. Tomēr bija jauki pastaigāties pa vienkāršu taciņu, kaut arī nedzirdēt ūdens burbulēšanu pāri akmeņiem, kuŗi upes gultnē guļ sausumā gaiši pelēki.

Tālākais brauciens paņem visu atlikušo dienas daļu, un pievakarē tiekam Postjanā, kur mums rāda milzīgas alas ar stalagnitiem un stalagmitiem. Tiešām pasakaini veidojumi milzu augstumos un dziļumos. Alās ir auksts, un pusotras stundas gaŗais brauciens un gājiens daudzus izsaldēja. Tā kā ir svētdienas pievakare, ap ieeju alās un turpat tuvumā esošo lielo viesnīcu ļaudis mudž. Jaunie vietējie puiši un meičas ir diezgan skaļi, dzeŗ no pudelēm un skārdenēm, tās atstādami ielas malā. Nē, šī nav vieta, kur patiktos būt, tomēr nakts te jāpavada. Visi esam priecīgi otrā rītā doties tālāk uz Plitvicu ezeru nacionālo parku, kas izrādās patiešām viens no skaistākajiem pasaulē, kā to vēsta tūristu brošūras. Valsts savā aizgādībā ņēmusi milzu platību, kuŗā 16 ezeri satek cits citā brīnišķos ūdenskritumos, līdz beidzot visi saplūst Korana upē. Šajā gada laikā īpaši skaisti ir apkārtējie pakalnu meži. Lapu koki kļuvuši iedzeltēni, rudi, vietām sārti, un spilgti izceļas pret skuju koku tumšo zaļumu.

Kad viesnīcā Jezero (Ezeri!) tikām savās istabās uz balkoniem, no visām malām atskanēja pārsteiguma saucieni. Skats pacilāja, jo apkārtne vārda tiešā nozīmē bija aizgrābjoša!

Nākamā dienā Nellija mūs vadāja no ezera uz ezeru pa šaurākām vai platākām takām, gar ūdenskritumiem, pāri laipām un tiltiņiem, un tikai tā staigādami īsti sajutām šīs vietas īpatnību un vienreizību. Ezeri iekrita, savienojās cits ar citu, ūdens zilizaļš — un tajā atspīdēja rudenīgie koki, debesis, kalni un krāsainais tūristu bars. Staigājām, kāpām kalnup pa takām, pa kāpnēm, atkal lejā, atkal kalnā. Protams, tas nogurdināja, pie tam ap pusdienas laiku saule ne tikai sildīja, bet karsēja.

Pēc pāris stundu atpūtas skaistajā viesnīcā ar vienu no savām ceļabiedrēm devos atkal pa gaŗām kāpnēm lejup pie ezera, kur kuģīši pārcēla ļaudis uz pretējo malu. Uzgājām uz steķiem. No tiem atklājās plašs skats uz ezera vienu galu, kas kaut kur pazuda, it kā iekrita debesīs. Otrā galā vairākas kalnu grēdas iezīmējās cita par citu augstākas un cita par citu blāvākas.

Ir tādi mirkļi, kad daba cilvēku ierauj sevī tik pilnīgi, ka pats sevi cilvēks gandrīz vairs nemaz nemana, ir tikai tāda pilnīga saplūšana ar apkārtni, ar visumu. Tāds mirklis bija tur, ezera malā, kad pa šauru taciņu, kas bija tikai nedaudz augstāka par ūdens līmeni, viena gāju tik uz priekšu, tik uz priekšu.

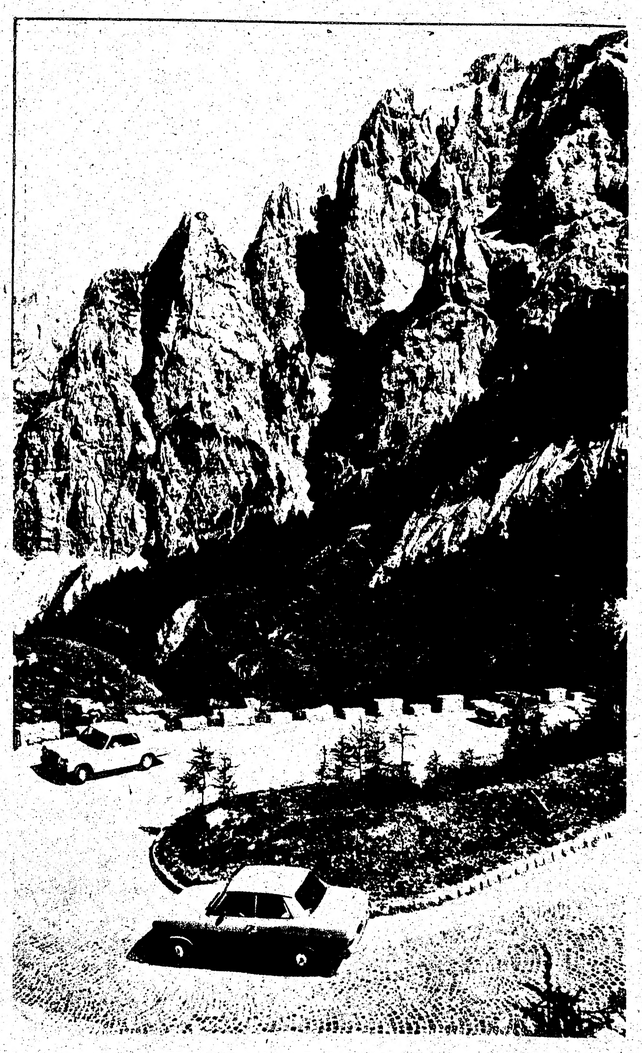

Vrič augstiene Juliana alpos.

(Turpinājums sekos)

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI — SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojuši K. un N. Puriņi

45.

To celiņu rītā gāju,
To celiņu vakarā:
Tur druviņa, tur pļaviņa,
Tā celiņa maliņā.
28158 Lēdurgas Rg.

Tikt man tika tīrumā,
Tik' man meža maliņā;
Tīrumā tīri rudzi,
Bitīt' meža maliņā.
28156 Raņķu Kld.

Zīdi, zīdi popiveitā,
Vysaidîmi zīdeņim!
Cytu godu ap tū laiku
Zīdēs rudzu teiruminš.
50045 Kaunātes Rz.

Zied rudzi, zied mieži,
Sudraba ziedis;
Zied zirņi, zied pupas
Dzeltenis ziedis.
50041 Nīcas Lp.

Ai rudzīt, rogainīt,
Tavu daiļu augumiņ!
Uz tevīm meitas nāca,
Augumā raudzīties.
49763 Vietalvas Md.

*

Pūt, vējiņi, dzen, vējiņi,
Tāļu manu vainadziņu;
Neiepūt, neiedzen
Tuvajos kaimiņos.
10547 Apes Vlk.

Tālu gāju tālumā,
Nesamešu tuvumā;
Tuvumā metusēs,
Valodām nevarēju.
8936 Bērzaunes Md.

Pretī stāvu tautiņām,
Augumiņu rādīdama,
Lai tie mani neniecina,
Kad rokā dabujuši.
10537 Ķēču Rg.

Kuopu, kuopu kalniņā,
Pošā kalna cakulā;
Verūs tautu teirumā:
Seiki mozi oruojiņi.
40912 Ciblas Ldz.

Puķe puķe, roze roze,
Kam tu mani kaitināji?
Lai es gāju kur iedams,
Tu zied' ceļa maliņā.
11406 Lielvārdes Rg.

*

Teicamo zirgu pirku,
Peltu ņēmu līgaviņu.
Kūtris bija teiktais zirgs,
Laba pelta līgaviņa.
8954 Vestienas Md.

Cieši jūdzu, droši braucu
Lielas naudas kumeliņu;
Droši jēmu to meitiņu,
Zināj labu tikumiņu.
11095 Lielvārdes Rg.

Kab es pirmuok zynuojuse,
Kurīs muns oruojeņš;
Ai sīreņi baruotu,
Ai rīksteņa kūduleņi.
40942 Pildas Ldz.

Līdzi kalni, līdzi lejas
Tekošami kumeļami;
Visi darbi līdzi gāja
Tikušai meitiņai.
6873 Salgales Jg.

Bieži aru tīrumā,
Lai var smalki saecēt;
Maģu ņēmu līgaviņu,
Lai var grazni appuškot.
11060 Alšvangas Azp.

Daugavas Vanagu Centrālās valdes vēstījums

Pēdējā laika notikumi okupētajā Latvijā apstiprina pārliecību par latviešu tautas gribu izturēt un atgūt tai varmācīgi nolaupīto brīvību. Pēc Helsinki 86 ziņām latviešu tautas kā etniskas vienības pastāvēšana ir apdraudēta, tādēļ Daugavas Vanagu organizācija atzīst par savu vissvarīgāko uzdevumu darīt visu iespējamo, lai šo mūsu tautai traģisko norisi apturētu. Daugavas Vanagu mērķis ir Latvijas valsts un latviešu tautas brīvības un neatkarības atgūšana; tās priekšnoteikums ir latviešu tautības iedzīvotāju vairākums Latvijā.

Daugavas Vanagi uzsver, ka brīvās pasaules latviešiem ar vislielāko modrību jāvēršas pret Latvijas okupantu centieniem mazināt trimdas latviešu darbu nozīmīgumu, gan mēģinot radīt trimdas saimē savstarpēju neuzticību, gan arī radot šķelšanos sabiedrībā, tā kaitējot organizētās politiskās trimdas sekmīgai darbībai.

Ir ļoti svarīgi vākt un sakopot materiālus, kas liecinātu par mūsu tautas etnisko iznīcināšanu, padomju varai ierobežojot latviskās kultūras, mākslas un izglītības iespējas. Šie materiāli izmantojami starptautiskās politikas forumos mūsu tautas dzīvības interešu aizstāvēšanai.

Daugavas Vanagi aicina latviešu centrālās organizācijas, savu nākotnes darbību plānojot, pievērst vislielāko vērību latviešu tautas dzīvības interešu aizstāvēšanai.

Daugavas vanagi, sasauksimies!

Melnās lentes dienas demonstrācijā pie Toronto pilsētas valdes nama runātāju platformā LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs kopā ar apspiesto tautu un Kanadas politisko partiju pārstāvjiem. Foto J. Liģers

Melnās lentes dienas demonstrācijā pie Toronto pilsētas valdes nama šogad pulcējās 6000 baltiešu un Austrumeiropas tautu piederīgo. Foto J. Liģers

Sarīkojumu Kalendārs

3. septembrī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru saiets ar māc. F.T.Kristberga svētbrīdi un apvienības koris E. Ārgaļa vadībā.

19. septembrī pl. 18.30 DV Kičenerasvaterlū nodaļas 35 gadu atcere Schwaben klubā, 1668 King St. E., Kitchener, Ont. Programmā: Svinīgs akts, DV Vīru koŗa Kanadā koncerts. Saviesīgs vakars ar deju. Ieeja $20.-, vakariņas ieskaitot.

26. septembrī pl. 19 DV namā Toronto sarīkojums ,,Kas to zin, kur citu gadu...''

27. septembrī pl. 17 Latvijas universitātes dibināšanas atceres akts Toronto Latviešu Namā.

7. novembrī pl. 19 Sv. Andreja baznīcā Kristus Dārzam veltīts koncerts.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 29. SEZONAS 1987/1988. GADA KONCERTI

1987. gada 20. oktobrī (otrdien) **Melita Mičule**, mecosoprāns no Vācijas. Irisa Purēna pie klavierēm.

1987. gada 1. decembrī (otrdien) **Linda-Biruta Alle**, čello — no Vācijas. Olle Sjoberg pie klavierēm.

1988. gada 19. janvārī (otrdien) **Latviešu Kamermūzikas koncerts** Artura Jansona vadībā. J. Vītols — kvartets; T.Ķeniņa — kvartets klavierēm un stīgām; J. Mediņa — kvintets klavierēm un stīgām.

1988. gada 5. aprīlī (otrdien) **Pauls Berkolds**, baritons. Pēteris Zariņš pie klavierēm.

Visi koncerti notiks Jane Mallett teātrī, St. Lawrence Centre, 27 Front Street East, un sāksies precīzi pl. 20.00.

DAUGAVAS VANAGI

17. oktobrī pl. 18.30 Latviešu Namā DV Toronto nodaļas 37. gada svētki.

7. novembrī pl. 19 DV namā Kaŗavīru daudzinājums.

29. novembrī pl. 15 DV namā mūžībā aizgājušo DV biedru atcere.

5. un 6. decembrī DV namā Ziemas svētku tirdziņš.

13. decembrī pl. 14 DV namā vanadžu rīkotā Bērnu eglīte.

19. decembrī pl. 19 DV namā Ziemas svētku eglītas sarīkojums.

31. decembrī pl. 20 DV namā Jaungada sagaidīšana.

LATVIEŠU SPORTA APVIENĪBAS KANADĀ (L.S.A.K.) SACĪKŠU KALENDĀRS 1987.g.)

12., 26. septembrī Ziemeļamerikas Baltiešu meistarsacīkstes šaušanā Bērzainē.

19., 20. septembrī Kanadas Latviešu meistarsacīkstes jaunatnei vieglatlētikā un Baltiešu meistarsacīkstes vieglatlētikā Sidrabenē.

20. septembrī golfs — kluba slēgšanas sacīkstes — New Market.

27. septembrī Kanadas Latviešu meistarsacīkstes futbolā Sidrabenē.

Tuvāka informācija —
Juris Tērauds, tel. 225—5534,
Olģerts Kurcigs, tel. 741-3665.

Balsojiet Ontario provinces parlamenta vēlēšanās High Park-Swansea vēlēšanu iecirknī par

latviešu draugu

JURI SHYMKO

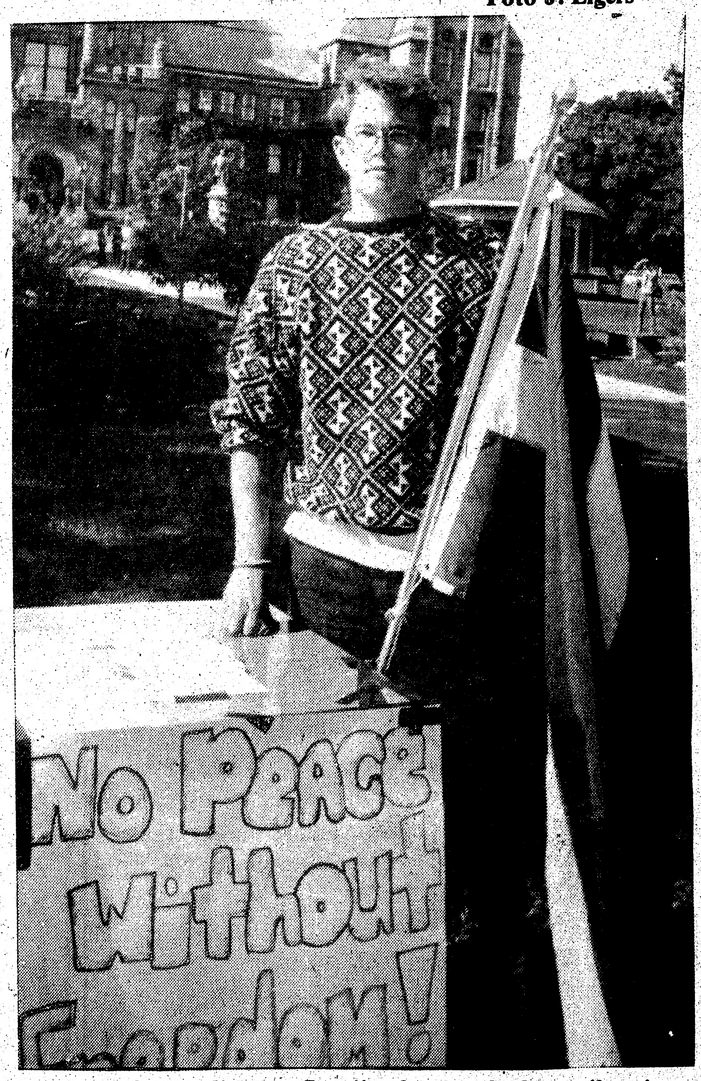

Melnās lentes dienā ar Latvijas karogu bada streikā pie Ontario parlamenta ēkas — Mārtiņš Hildebrants no Ziemeļkarolainas, ASV, ar saukli: ,,No Peace Without Freedom!'' Foto J. Liģers

RAIBĀ NEDĒĻA

Pirmā lēdija ar prezidentu pārcelsies uz Kaliforniju.

KAM VAJADZĪGS SAMITS?

Pagājušajā nedēļā Los Angeles Time rakstīja, ka prezidenta Rēgena satikšanās ar Gorbačovu varot notikt jau nākamā mēneša beigās, kad Gorbačovs ieradīsies Ņujorkā, lai piedalītos Apvienoto Nāciju rudens sesijā. Šī ziņa pārstāv to amerikāņu preses daļu, kas pārliecināta, ka abu Lielo samits ir nepieciešams starptautiskā klimata saspīlējumu mazināšanai Vidējos austrumos, Persijas jūras līča telpā, Centrālamerikā un arī Melnajā kontinentā.

Baltais nams tūlīt šo Losandželosas ziņu nosauca par nepamatotu un pārsteidzīgu. Daži komentātori piebilda, ka Losandželosas laikraksts informāciju esot saņēmis no drošiem avotiem Maskavā.

Amerikāņu ārlietu ministra Šulca tikšanās ar Kremļa ārlietu ministru Ševardnadzi patiesi notiks kā paredzēts septembŗa vidū, bet maz ticams, ka amerikāņi piekritīs Lielo samitam tikai tādēļ, ka to par izdevīgu uzskatītu Gorbačovs savas popularitātes vairošanai Pad. savienībā un arī starptautiskā forumā. Nav šaubu, ka tik ātrā laikā nav iespējams sagatavot parakstīšanai jebkādu nozīmīgu savstarpējas vienošanās dokumentu.

Jājautā, kādēļ tāda steiga. Vai Gorbačovam patiesi būtu izdevīgi atgriezties Maskavā novembŗa sākumā ar Vašingtonas-Maskavas vienošanās dokumentu kabatā, kaut vai vienošanās būtu panākta par ļoti ierobežotu apbruņošanās arsenāla samazināšanu?

Te jāievēro, ka šā gada novembrī Kremlis atzīmēs boļševiku revolūcijas 70 gadus. Šajos svētkos Gorbačovs vēlētos lepoties ar šķietami lielu panākumu ārpolitiskā laukā. Varbūt tā izskaidrojams Kremļa delegācijas elastīgums Ženēvas atbruņošanās sarunās, kur krievi pag. nedēļā neprotestēja pret to, ka amerikāņi no savas puses līguma pildīšanas klauzulā pievienojuši dažus papildinājumus, kas ierobežo pretējās puses kontrolētāju laiku un vietas.

Prezidents Rēgens, lai gan ārējā izskatā nav mainījies, pēdējā gadā ir piedzīvojis vairākkārtēju vilšanos. Te pirmā vietā jāmin Irānas-kontrā konflikta liecinieku noklausināšanas komisija, kas bieži vien nesaucot prezidentu vārdā, visiem līdzekļiem centās panākt viņa popularitātes mazināšanu tautā, kā arī viņa godīguma apšaubīšanu. 29 nopratināto liecinieku izteicieni tomēr pierādīja, ka viņa kritiķu iesāktais karagājiens ir bijis demagoģisks un bez kāda pamata.

Vairāki preses pārstāvji izteikušies, ka Rēgens ir pēc labākās sirdsapziņas ziedojis visus savus spēkus valsts interešu aizstāvēšanai, un ka nepārtrauktie uzbrukumi ir bijuši neattaisnojami, sāpīgi sitieni populārā prezidenta sejā.

Prezidenta dzīvesbiedre — ASV pirmā lēdija Nansija — ir vienmēr stāvējusi uzticīgi pie sava vīra sāniem gan panākumu, gan arī grūtos brīžos. Viņa cer, ka atlikušajos 17 mēnešos prezidents varēs atrast atbalstu kā tautā, tā arī kongresā, lai varētu nodot savam pēctecim atbildīgo amatu.

Pagājušajā nedēļā Rēgens īpašā radio raidījumā Nikaragai pavēstīja, ka ASV turpinās atbalstīt kontra spēkus Nikaragā līdz tam laikam, kad tur būs īstenotas visas demokratiskās brīvības. Atzīmējams, ka prezidents Ortega bija pavēlējis Rēgena radio runu elektroniski traucēt, lai Nikaragas iedzīvotāji to nevarētu dzirdēt.

Amerikāņu prese ziņo, ka Rēgena draugi jau tagad sameklējuši Kalifornijā lielu ranču, kur prezidents varētu dzīvot pēc aiziešanas no Vašingtonas. Rēgeni tomēr izšķīrušies savu nākamo dzīves vietu sameklēt paši.

MELNĀS LENTES DIENAS DEMONSTRĀCIJAS PANĀKUMI KANADĀ

Šogad Melnās lentes dienas demonstrācijas Kanadā pulcēja pāri par 6000 baltiešu un viņu politisko mērķu atbalstītāju.

Toronto deputāts Jurijs Šimko norādīja: „Mēs nedrīkstam aizmirst Baltijas valstīm nodarīto netaisnību. Vecas kultūras tautas zaudēja savu brīvību nacistu un komūnistu slepena nolīguma rezultātā. Uz kaŗa noziedznieku sola ir jāatrodas abiem vainīgajiem,

Atgādina Kanadai komūnistu- nacistu noziedzīgo draudzības līgumu.

un es nešaubos, ka pienāks diena, kad Kremlim būs jāatbild par pastrādātiem noziegumiem."

Baltiešu demonstrācijas notika arī citās pilsētās, un tās bija redzamas vairākos televīzijas raidījumos, bet kanadiešu presē parādījās vairāki baltiešiem labvēlīgi komentāri.

VAI SĪRIJA PALĪDZĒJA ATBRĪVOT ĶĪLNIEKU?

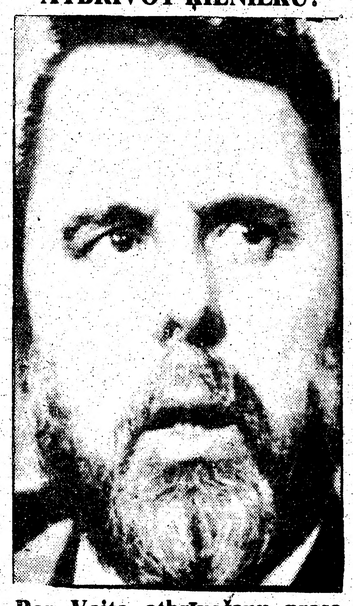

Par Vaita atbrīvošanu prasa 5 milj. dolaru.

Beirutā amerikāņu nolaupītais žurnālists Glass preses konferencē Anglijā izteicies, ka neesot izslēgts, ka viņa izķlūšana no terroristu rokām esot notikusi ar Sīrijas ziņu un palīdzību. Vairāku mēnešu ilgā gūsta laikā Glass nav redzējis nevienu citu no rietumvalstu ķīlniekiem. Terroristu rokās vēl joprojām atrodas vismaz 24 dažādu rietumvalstu saņemtie gūstekņi.

Pag. nedēļā Beirutā kļuva zināms, ka terroristu grupa, kuŗas varā atrodas anglikāņu baznīcas īpašais sūtnis — gūstekņu atbrīvošanas sarunvedis Vaits — izteikusi gatavību Vaitu atbrīvot par 5 milj. dol. sāpju naudu. Šajā darījumā bez Sīrijas iejaukta arī Libija. Pēc citas versijas Vaita atbrīvošanu vēlētos Irāna, lai uzlabotu attieksmes ar ASV, Lielbritaniju un Franciju.

Konfrontācija Persijas jūras līcī pieņem arvien lielākus apmērus. Sākotnējo četru ASV kaŗakuģu vietā tur tagad sakoncentrēti vismaz 40 kaŗakuģi ar uzdevumu nodrošināt naftas tankkuģu izķlūšanu cauri Hormūzas jūras šaurumam.

Līdzšinējie amerikāņu militārie konvoji izrādījušies sekmīgi, un tāpat nekādus zaudējumus nav cietusi Lielbritanija un Francija.

Arabu valstu ārlietu ministru konferencē pag. nedēļā pieņemts lēmums, kas vērsts pret Irānu. Tikai Sīrija iestājās par Teherānu. Arabu eļļas producētājas valstis ir pārliecinātas, ka pašreizējā Persijas jūras līča mīnēšana ir Irānas pirmais solis sagrābt savās rokās eksportējamās arabu eļļas cenas kontroli.

ŠARONS PIEDRAUD AR MEMUĀRU PUBLICĒŠANU

Izraēlas sociālistu partijas līderam Perezam negaidot radies sabiedrotais viņa strīdiņā ar tagadējo ministru prezidentu Šamiru. Tas ir tagadējās valdības tirdzniecības ministrs — bij. ģenerālis Šarons, kas pieteicis savu memuāru publicēšanu par Izraēlas kaŗagājienu Lebanonā. Savā laikā Šaronu apsūdzēja par to, ka viņš nav novērsis palestīniešu bēgļu nometņu iznīcināšanu Beirutas tuvumā. Tagad Šarons apgalvo, ka visa tālaika Izraēlas valdība esot zinājusi, ka Izraēlas iebrukuma mērķis Lebanonā nav bijis tikai ziemeļu robežu nodrošināšana pret teroristu uzbrukumiem, bet gan sagrābt žīdu valsts rokās Lebanonas galvaspilsētu Beirutu.

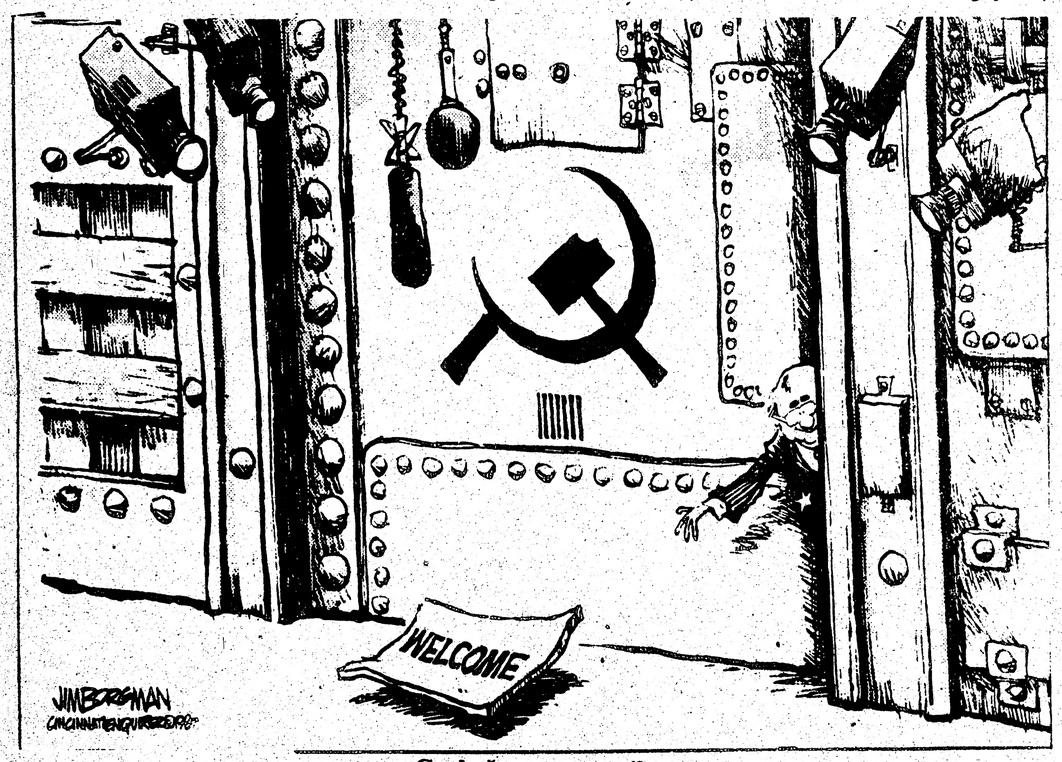

Gorbačova perestroika.

Anšlāvs Eglītis

Plēsoņa

(Predator, 20th Cent. Fox)

Iespaidīgāku, varbūt pat visiespaidīgāko, kinokarjēru pēdējos gadu desmitos īstenojis Gracā, Austrijā dzimušais Arnolds Švarcenegers (Schawarzenegger). Pirms gadiem 20 viņš kā jauns, cerīgs muskuļu audzētājs (musclebuilder) ieradās ASV bez naudas, bez sakariem, neprazdams pat angliski, tikai ar vienu vienīgu trumpi — vareniem muskuļiem. Nemitīgi vingrinādamies, viņš piedalījās daudzās sacensībās, vairākkārt iegūdams gan Mr. Universe, gan Mr. Olympia atlētiskos titulus, organizējia lekciju un referātu braucienus, sarakstīja (ar palīgiem) vairākas grāmatas par atlētiku, iekārtoja vingrotavas, atlētisko piederumu pārdošanu pa pastu un saņēma palīglomas dažās atlētiskās filmās. Tām bija tikai mēreni panākumi, bet acīgais Švarcenegers tūdaļ atskārta, ka īstā „lielā" nauda slēpjas nevis atlētikā, bet filmās. Saņēmis Zelta globu kā gada cerīgākais jaunpienācējs filmās, viņš ķērās pie darba izveidot sevi par aktieri. Nesenā preses konferencē viņš izteicās, ka tuvojies mākslai ar to pašu metodi kā atlētikai: „Ja es manīju, ka man jāuzlabo plecu muskuļi, es ķēros pie spciāliem vingrinājumiem. Ja es jutu, ka mans viduklis mazliet par masīvu, es vingrināju vēdera muskulātūru. Gluži tāpat es trenēju pie labākajiem skolotājiem balsi, izrunu, raudzīju likvidēt akcentu, uzlaboju kustības, laboju emociju izpausmi, nereti 8 stundas dienā." Tā samērā īsā laikā viņš izveidoja sevi par nopietni ņemamu tēlotāju, pie tam ar ievērojamu skatuves autoritāti, t.i., spēju saistīt skatītāju uzmanību. Drīz viņam sāka uzticēt vadošās lomas-filmās par barbaru Kanonu (Canon Barbarian, Canon Destroyer), robotu filmā, „Iznīcinātājs" (Terminator), kriminālfilmās „Commando" (Raw Deal). Visas šīs filmas izrādījās neparasti ienesīgas un izvirzīja Švarcenegeru sekmīgāko Holivudas aktieru izlasē.

Pēdējos gados 20. g.s. Foksa studijas sekmīgākās filmas bija „Alien I un II," kuŗās teicamā aktrise Sigurnija Vēvere (Weaver) cīnījās ar briesmoņiem no citas pasaules. Šo pašu temu studija atkārto savā 1987. g. vasaras „grāvējā" „'plēsoņa", tikai šoreiz ar muskuļu vīru galvenā cīnītāja lomā. Piedevām filmai pievienoti patlaban populāri motīvi par ķīlniekiem un džnglu partizāniem. Produkcija uzticēta jaunajai paaudzei. Scenāriju sarakstījuši brāļi Džons un Džims Tomāsi. Tas ir viņu pirmais panākums pēc daudziem noraidītiem projektiem. Līdz šim viņiem nācies pelnīt iztiku kā peldētāju uzraugiem un glābējiem Kalifornijas liedagos. Režisors Džons Mektirnens (McTiernan) ir ņujorkietis, dzimis operdziedoņa ģimenē, daudz skolojies filmu mākslās, bet līdz šim galvenokārt darbojies par komercsludinājumu darinātāju televīzijai. Filmu pavadmūziku palaikam neko nedzird, tikai nojauš kā noskaņas veidotāju. To nevar teikt par Alana Silvestra darbu. Arī viņš nesen „uzpeldēja" ar mūziku dēku filmām, „Back to Future" un „Delta Force". Viņa mūzika šķiet dažkārt jau pārāk skaļa un dārdīga, bet leitpratēji atzīst, ka tā ir oriģināl un to atsvaidzina dažādas mūzikālas atjautas.

Kādā Vidusamerikas partizānu grupa sagūstījusi dažus amerikāņus un CIA iesūta džungļos sešu vīru trieciena komandu tos atbrīvot. Filma neatklāj, kur īsteni darbība norit, nedz arī to, kas tie par partizāņiem. Ka tie ir komūnisti, var noprast tikai no tā, ka viņu padomnieki savā starpā sarunājas krieviski. Izrādās, ka ķīlnieki jau nogalināti un glābēji ar iespaidīgu spridznāšanu un uguns kauju iznīcina partizānu nometni līdz pēdējam vīram, to starpā krieviem, kas gan sabēg helikopteri, bet tas nepagūst pacelties gaisā. Dzīva paliek vienīgi kāda pievilcīga jaunava (Elipida Carrillo), ko uzvarētāji pievāc, jo katrai filmai vajadzīgs arī sievišķīgais elements.

Bet atceļā mājup komandai uzglūn noslēpumaiņa būtne, kas atlidojusi no citpasaules, 7 pēdas 2 collas gaŗš pusē kukainis, pusē cilvēks, apbruņots ar izsmalcinātu techniku, infra-sarkano redzi, nāvīgiem lāzera stariem, spēju, bloķējot sava ķermeņa atstarojumus, kļūt puslīdz neredzamam. Organizējot daļēji bezsvara stāvokli, viņš ērti apgrozās džungļu koku galotnēs. Roku vietā viņam ķetnas ar nagiem, gaŗiem un asiem kā dunči. Vienu pēc otra viņš nogalina komandas locekļus, kamēr pārpaliek tikai Varceneggers ar Karijo. Kad liekas, ka pret plēsoņas pārāko techniku nav iespējams cīnīties, Švarcenegers ievilina viņu pavisam primitīvā slazdā un nogalina, uzgāžot baļķi.

Pretenciozā izrāde, kuŗā bagātīgi lietoti visjaunākie sasniegumi speciālajos efektos, pateicoties lieliskajai fotografijai un montāžai, veidojas spraigi un saistīgi. Nedaudzos aktieŗus atbalsta, kā studijas biļetenā minēts, 307 techniskie darbinieki, to starpā 26 triku meistari (stuntmen).

Švarcenegers sasniedzis stāvokli, kad viņam nav vajadzīgi slaveni partneri. Iesūtītās komandas locekļi, piem., ir futbolisti, cīkstoņi, atlēti, kas līdzīgi Švarcenegeram pievērsušies filmai, tikai ar mazākiem panākumiem. Milža plēsoņas tēlotājs Kevins P. Holls jau no agrās bērnības tīkojis kļūt par aktieri un ar bēdām vērojis, ka izaug pārlieku gaŗš. Ilgus gadus viņš darbojies par naktsklubu komiķi, palaikam ar pavisam sīka auguma partneŗiem, un tikai saskāries ar Holivudu, atklājis, ka filmās gadās labas lomas ar milžiem. Elipidija Karijo ir sekmīga Meksikas aktrise un dziedātāja, kas pēdējos gados pārcēlusies uz Holivudu un jau redzēta vairākās lielās filmās.

Izrāde darināta Meksikā. Piemēroti džungļi sameklēti tikai stundas braucienā no populārās kūrvietas, Puerto Vajartas rietumu piekrastē. Dažādu iemeslu dēļ filmēšana ritējusi pastiprinātā steigā, nežēlīgā sutīgā karstumā, pastāvīgās bailēs no indīgiem kukaiņiem un čūskām, tā kā pat spēkvīrs Švarcenegers akūtas dehidrācijas dēļ pēc veiktā darba pavadījis veselu nedēļu slimības gultā.

Tagad daudzkārt miljonārs, iesaistījies vēl daudzos praktriska rakstura veikalos, ieprecējies politiski iespaidīgajā Kenediju dzimtā, 39 gadus vecais Švarcenegers veido pats savu filmu produkciju. Gadījās, ka preses konferencē lietuviešu trimdas preses pārstāvis, pazīstams kā dedzīgs lietuviešu patriots, vaicāja Švarcenegeram vai — iznīcinājis slepkavīgu komūnistu perekli džungļos — viņš nevarētu savā filmu uzņēmumā darināt izrādi par dūšīgas triecienkomandas ierašanos okupētajā Lietuvā, kas padzītu no turienes krievus un atjaunotu patstāvīgu Lietuvas valsti. Švarcenegera aģenti un asistenti manāmi satraucās par kādu „izlēcienu", bet Švarcenegers mierīgi atbildēja: „Kāpēc nē? Ja vien rastos piemērots scenārijs. Savu jaunību esmu pavadījis Dzelzs aizkara tiešā tuvumā, un labi saprotu, kāpēc lietuviešiem krievi nepatīk".

Meklē pirkt

grāmatu:

J. Cīruļa

Mūzikanta piezīmes.

Zvanīt: (416) 239-0346.

Laipni lūdzam kārtot laikraksta Latvija Amerikā 1987.g. abonementa maksas,

kas paliek līdzšinējās un redzamas maksāšanas zīmē katrā numurā.

GARDENIA

FLOWERS & GIFTS

5165 Yonge St. Willowdale, Ont. M2N 5P5

(Veikals atrodas pie North York Center — Yonge & Park Home krustojumā).

Ziedi kapu svētkiem

Ziedi kapu svētkiem speciāliepirkums.

Svaigi, griezti ziedi kapu svētkiem dabūjami par mērenām cenām. Iepērkoties personiski, **neļķes $8.95 ducī, rozes $15.00 ducī un gladiolas $10.00 ducī. Gatavojam arī ziedu sakārtojumus kapiem. Lūdzu pasūtinājumus nodot laicīgi.**

Veikals būs atvērts:
sestdien, 12. septembrī no pl. 9—17 un
svētdien, 13. septembrī no pl. 9—10.30.

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN

Māju īpašnieki!

ietaupait ar **ALCAN SIDING**

Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko

Thermo Windows **534-2926**

- **LIETUS NOVADA CAURULES**
- **LOGUS**
- **DURVIS**
- **MARĶĪZES** (Awnings)
- **JUMTA PĀRKARES**

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

Īpašnieks Artūrs Mīme

2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

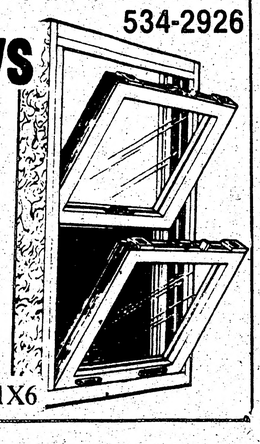

Valentīna Pāvula

NEPTŪNA KALPS

ir vienīgā grāmata mūsu literātūrā, kuŗā autors apraksta savu darbu — zemūdens dzīlēs nogrimušo kuģu un citu bagātību meklēšanā, kā arī daudzās citās bīstamās dēkās.

Jauns pienesums latviešu literātūrā līdz šim neaprakstītos ūdenslīdēja piedzīvojumos.

Rakstnieks Anšlavs Eglītis Valentīna Pāvula stāstījumu vērtē šā: „Neparasts, interesants, īpatnēji svaigā valodā uzrakstīts darbs. Saista nepārtraukti lasītāja uzmanību..."

Grāmatai 488 lpp. Mākslinieka Ērika Dzeņa vāka zīmējums.

Cena $28.50

Pasūtinot un iemaksājot līdz 1987.g. 1. novembrim, cena ASV $22.50 US; Kanadā $22.50.

VĀRDS, UZVĀRDS .....

ADRESE: .....

.....

Lūdzu piesūtait ..... eks. „Neptūna Kalps".

Samaksai pievienoju ..... **uz Latvija Amerikā Ltd. vārda**

125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

VALUDE

JEWELLERY LTD.

Zeltkaļi

ALDONA KORMS un

TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125

College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Marijas gads

Saruna ar Māti

Mīļā mūsu Pestītāja Jēzus Kristus un visu mūsu Māte, bezvainīgā Jaunava Marija! Tava Dievišķā Dēla vikars Romā, un visa viņam pakļautā un uzticīgā garīdzniecība visā pasaulē kopā ar ticīgajiem šo gadu pasludinājuši, atvēlējuši un svin Tavam Godam un to mēs saucam par savas Mātes Marijas gadu!

Tu esi mūsu Māras zemes Augstā Karaliene, un Tavu balto svētnīcu tur tālu tālu uz Ciriša un Egles ezeru krastiem — skaisto Aglonu mēs nekad neaizmirstam. Tur Tev vienmēr labpatīk uzklausīt savas zemes bērnus un apmierināt viņu lūgšanas. Bet Tu redzi, mīļā Māte, ka mēs jau tik sen un tik tālu esam no Tevis atšķirti un izkaisīti visā pasaulē, ka nespējam vairs arī Tavos lielajos svētkos — 15. augustā Tevi tur Aglonā apciemot. Tāpēc mūsu sarunas, siržu noslēpumi un lūgšanas ir Tev jāsūta no tāluma. Bet mēs ceram, ka Tu tās sadzirdēsi un mūs apžēlosi!

Tu, mīļā Māte, zini, kā toreiz Tu ar savu Dievišķo Dēlu Jēzu uz rokām Jāzepa pavadībā aizbēgi no ļaunā slepkavas Heroda uz Ēģipti. Tu zini, ka arī mēs esam aizbēguši no savas dārgās tēvzemes Latvijas un izklīduši pa visu plašo pasauli, bēgot no līdzīgiem slepkavām, tikai viņu apzīmējums ir cits. Herods toreiz baidījās no Tava Dievišķā Dēla, ka var zaudēt savu vareno valdnieka troni, bet mūsu slepkavām nav nekāda iemesla baidīties no mums!

Tu zini, mīļā Māte, ka šīs mūsu zemes dārgais stūrītis skaistās Dzintarjūras krastā ir Dieva atvēlēts jau sirmā senatnē mūsu senčiem par dzimto zemi. Mēs tur tik jauki priecājāmies, kaut arī smagi strādājām, pieticīgi dzīvojām, rūpīgi to kopām un mīlējām. Ļaunie iebrucēji mums to atņēma, tautu izkāva un izklīdināja pasaulē. Bet mēs, kas vēl esam palikuši dzīvi, gribam un prasām savu skaisto un dārgo zemi atpakaļ, jo bez tās mēs nespējam būt laimīgi. Radītājs ir tikai mums šo zemi izdailojis baltām bērzu birzīm, dūmakainiem siliem, ziliem ezeriem un upēm; tur kūko dzeguzes, dzied lakstīgalas, un dzidri zilajās debess tālēs

Otavas Latviešu skolas saime, skolas gadu nobeidzot. Sēž skolotāji, no kr.: Ingrīda Mazute, Ingrīda Ivanova, Dagnija Staško, māc. Sarma Eglīte, Ligita Galdiņa, māc. Edgars Lange, Millija Brauna, Velta Ādamsone, Sarma Svilane. Stāv kreisajā pusē skolotājas Mirdza Pārupe un Inta Gertnere, labajā pusē skolas jaunais pārzinis Arnis Rozītis.

Foto A. Rozītis

trallina cīrulīši. Mēs paši vien saviem spēkiem nespējam savu zemi atbrīvot un atgūt, un mums nav arī tādu draugu pasaulē, kas nāktu mums palīgā. Atliek vienīgi pacelt savas skumjās bāreņu acis uz augšu un lūgt Jūsu Dievišķo palīdzību!

Un kaut arī mūsu lūdzēju balsis var apklust un ceļi izbeigties šeit svešumā, tad lai vismaz mūsu jaunajām audzēm, kas nāk pēc mums, būtu lemts tur atgriezties un dzīvot! Mīļā Māte, Tu esi vienmēr bijusi mums bēdu laikos par drošu aizstāvi un glābēju, esi arī šajos mūsu smagajos pārbaudījumu laikos mūsu palīgs un glābējs! Izlūdzi no Sava Dievišķā Dēla, lai Viņš atbrīvo mūsu zemi no ļaunā un nežēlīgā laupītāja un nodrošina tur īstu mieru un brīvību, jo viss ir Viņa spēkos un varēšanā!

Kad tas viss tā būs noticis, tad Tu, mīļā Māte, ar savām svētīgajām rokām, sapulcēsi visus mūsu tautas cietējus ledainajās ziemeļu tundrās, vergu vietās, cietumos, moku kambaros, un izklīdušos pasaules tālēs, un atvedīsi atpakaļ viņu īstajās mājās — savā Māras zemē, jo Tu esi šīs zemes Augstā Karaliene. To mēs visi visi šodien un vienmēr lūdzam no sirds!...

Jāzeps un Marija Elsbergi
1987 — Marijas Gadā.

LASĪTĀJA VĒSTULE

VAI AIZMĀRŠĪBA?

Mūsu trimdas laikraksti un žurnāli arvien bagātīgi informējuši savus lasītājus par lieliem un pat maziem sarīkojumiem. Reizēm pat liekas, kāda vajadzība Anglijā vai Austrālijā dzīvojošiem tautiešiem zināt, kas notiek, piemēram, Grand Rapidos, jo tik un tā neviens no turienes uz koncertu vai teātŗa izrādi neieradīsies(?). Paši jautādami, tūlīt arī atbildēsim: tā ir informācija, mēs nejūtamies aizmirsti un sveši, saprotam, ka nepieciešamas garīgas saites trimdinieku starpā — zinām, dzīvojam līdz un priecājamies par notikumiem latviešu pulkos un pulciņos.

Tikko draugs atkal iedeva palasīties Montrealā, Kanadā, iznākošo ap 30 lappušu biezo Montrealas Latviešu biedrības Ziņotāja jūlija numuru. Tur itin plaši pastāstīts par latviešu kultūrālajiem notikumiem. Ar virsrakstu „Plašāku sarīkojumu un saietu laikrādis" nosaukts un pastāstīts gandrīz par visiem šā gada galvenajiem sarīkojumiem Vācijā, ASV, Kanadā, arī par Trīsreiztrīs nedēļu Gaŗezerā, Mičigenā, bet par turpat augustā (14.—16.) rīkotajām devītajām dziesmudienām atkal ne pušplēsta vārda. Šo Montreālas Ziņotāju, kas reizēm kontroversāls un neizprotams, pāršķirstu diezgan rēgulāri vismaz kādus 10 gadus, bet ma „uzkritis", ka par Gaŗezer dziesmudienām nekad nel neesmu lasījis! Kāpēc t Gaŗezerā taču cenšamies iedzīvināt tos pašus mērķus jau sen agrāk, kas nu pamatā arī Montrealā notiekošajiem jaunatnes — nu jau sestajiem pēc kārtas — dziesmusvētkiem? Gaŗezerā arvien sagatavotas jaunatnes dziesmusvētkiem kopkoŗa dziesmu izvēlētās programmas! Gaŗezera svētkos savus spēkus vingrina arī jaunie diriģenti. Vai tā būtu Ziņotāja aizmāršība, vai arī vēl kas cits, kam sakars ar ignorēšanu? Arī Mūzikas nedēļas pirmsākumi meklējami Gaŗezerā! **Lasītājs Mičigenā**

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.I. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.I. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. mājā 769-6950.

30. augustā pl. 19 dievkalpojums dievnamā.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cāliša runas stundu laiks kanceleja: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

30. augustā pl. 10 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Mac. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, talrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīca 361 Danforth Ave.

30. augustā pl. 11 — Tālavā — Kapu svētki Alistonas kapos. Mateus ev. 22-23; Rom. 9:1-5.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

Nākošais dievkalpojums 20. septembrī pl. 13 Lietuviešu baznīcā, 1021 College ielā, Toronto.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 14 Walmer Rd. dievnamā. Visi mīļi aicināti.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

SV. KATRĪNU DRAUDZE

Mācītājs Jānis Prauliņš, 301 Queenston, St. Catharines, Ont., L2P 2X5, tel. 685-3190.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša 3. svētdienā, pl. 15.00 Kristus lut. baznīcā, 140 Russell Ave, St.Catharines.

20. septembrī pl. 15 draudzes dievkalpojums.

HAMILTONAS DRAUDZE

miltonas latviešu ev. lut. Krisraudze — 18 Victoria Ave South.

. augustā pl. 10 Kapu svētki odland kapsētā. Māc. I. Gaide (lielaikā dievnamā).

RAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace Jnited Church dievnamā, 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Dūmiņš, P.O. Box 655, Port Colborne, Ont. L3K 5X8, tālr. (416)-834-6081.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl.13.30 baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Mācītāja Sarma Eglīte, 40 Driveway, Apt. 708, Ottawa, Ont. K2P 2C9, tālr. (613) 234-6764. Otavas latviešu ev. lut. draudze — 83 Main ielā.

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta,
svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bufalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
32 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

SV. ANDREJA BAZNĪCAS AICINĀJUMS

pūšamo instrumentu spēlētājiem

piedalīties 10 gadu JAUNIEŠU ADVENTA KONCERTĀ.

Lūdz pieteikties pie
Zintas Briedes, tel. 461-3408.

Pēc grūtām ciešanām Dieva mierā aizgājis

Jānis Teodors Saliņš

dzimis 1908. gada 6. martā Viskāles pagastā,
miris 1987. gada 23. augustā Toronto.

Tev zeme bij svēta, kur piedzimi,
Tev valoda mīļa, ko runāji,
Tik tālos ceļos pagura kājas
un svešā malā apstājās sirds.

Mīlestībā piemin
sieva

A. Eglītis...

(Turpinājums no 1. lp.)

Pārrunājot ideoloģijas jautājumus, konstatē:

a. Tautai Latvijā draud etniska iznīcināšana, tādēļ cīņa par tautas dzīvību ir jāizvirza priekšplānā. Mūsu galvenie centieni: (1) atbalstīt okupētās Latvijas nacionālo intelliģenci un kultūras pasākumus; (2) atbalstīt morāli un finanšiāli latviešu pagrīdi; (3) paust Rietumu presei notikumus okupētajā Latvijā.

b. Jāpanāk, lai kultūras sakari nāktu mums par labu.

c. Nolemj izveidot komisiju, lai pārbaudītu, vai mūsu dara laikmetīgākas. Komisija darbību uzsāks pēc notikušām darbību uzsāks pēc notikušām DV CV vadības vēlēšanām nākamā gada sākumā.

d. DV ir jāpopularizē sava darbība un organizācija. CV konstatē, ka Daugavas Vanagi nav tikai bijušo karavīru, bet visu latviešu organizācija.

Vanadzes galveno vērību pievērsīs aprūpes darbam dzimtenē un aicinās tautiešus sastādīt dzimtas rakstus — ciltskoku.

DV CV aicina ievērot iecietību, atbalstot jaunatnes pasākumus, kur programmā paredzēts uzklausīt plaša politiska spektra domas.

Rokamūzika ir pasaules jaunatnes vienotāja. To var izmantot politiskiem mērķiem.

Sabiedriskā doma ir svarīga mūsu laikmetā, kādēļ vairāk būtu izmantojamas demonstrācijas.

Izmantot DV nākamās Globālās dienas ar pareizu interpretāciju Molotova un Rībentropa pakta 50 gadu atzīmēšanā.

DV CV apstiprina Ēriku Krontti no ASV par DV CV jaunatnes nozares vadītāja palīgu.

Kultūras darbā ar DV Kanadas valdes atbalstu iespiež Viļa Plūdoņa Kopotos rakstus.

Dialektu projekta ietvaros ienākušas 25 lentes — materiāls valodas studijām. Jāvāc materiāli 5. grāmatai Laiks, Telpa, Ļaudis par 1983. gadu līdz 1992. gadam, lai ik pa 10 gadiem iznāktu pārskati.

Lai gūtu pareizu ieskatu par DV organizācijas materiālo bazi, jāsastāda iespējami precīzi saraksti par īpašumiem.

Aicina zemju un nodaļu/apvienību valdes pēc spējām un vietējiem apstākļiem atbalstīt sporta nodarbības.

Statistikas skaitļi rāda, ka DV mūsu patvēruma zemēs vēl šodien ir populāri.

DV CV budžets ir izlīdzināts. Pelnīts ar izdotām grāmatām.

DV Mēnešraksta abonēšanas cena ar nākamā gada 1. janvāri ir jāpaaugstina caurmērā par diviem Kanadas dolariem gadā.

DV sienas kalendārs iznāks līdzšinējā apdarē par līdzšinējo cenu: 2,75 ASV dol. gabalā.

Grāmatai Kas ir Daugavas Vanagi angļu valodā ir gatavs uzmetums. Par to lūgs kādu profesionālu atsauksmi.

Plānotam Latviešu karavīru grāmatas 10. sējumam paredzētas augstāk apbalvoto izcilo cīnītāju biografijas un kritušo karavīru saraksts. A.J. Bērziņam atteicoties, jāmeklē jauns atbildīgais redaktors.

J. Leitītis turpina darbu grāmatai par plkv. Vili Janumu.

A. Sinka uzrakstījis manuskriptu brošūrai ,,Latvia and Latvians.''

Konstatē, ka virsplkv. A. Silgaiļa grāmata par Latviešu leģionu angļu valodā atradusi atsaucību ne tikai latviešu starpā, bet arī sveštautiešu vēsturnieku aprindās.

Aicina plaši iegādāties CV izdotās pastkartītes ar politiskiem motīviem.

Ar visām balsīm pieņem pārstrādātos Globālos šaušanas noteikumus.

Vienojas par nākamo DV CV sēdi Straumēnos, Anglijā, 1988. gadā, iespējams, maija mēnesī.

Nākamās DV Globālās dienas paredzētas 1989. gadā no 13.—18. jūnijam Čikagā. Pirms tām šaušanas sacensības un DV CV sēde. Slēgtā sēdē CV uzņēma dzejnieku un nacionālo cīnītāju Andreju Eglīti par organizācijas goda biedru, piešķīra 21 DV nozīmes zeltā un 56 CV Atzinības rakstus, konstatēja, ka nav kandidātu MLĢ abitūrientu ,,krusttēvu'' akcijai, piešķīra plkv. Januma fonda balvu MLĢ direktorei Ilgai Gravai par izciliem nopelniem latviskā audzināšanā, piešķīra DM 1000,- pabalstu LNF darbam un DM 1000,- Patiesības fondam, piekrita 33 eksemplāru Latvija Amerikā un 37 eks. Daugavas Vanagu Mēnešraksta abonēšanai un pārrunāja Bērzaines jautājumu.

O. Mazarkevics

Tāli viesi Minsteres svētkos bija Dāvids Reins no Losandželosas un Lotars Belaus no Nujorkas.

Foto V. Cinis

Jaunatne par darbību Daugavas Vanagos

Minsteres Dziesmu dienu Daugavas Vanagu sarīkojumu virknē netrūka arī jaunatnes pārrunu vakara, ko vadīja DV Centrālās valdes jaunatnes nozares vadītājs Māris Graudiņš.

Ievadot pārrunas, Graudiņš pieminēja, ka Daugavas Vanagi piedāvā jaunatnei milzīgi lielas darbības iespējas, bet jaunatnei pašai darbs jāveic. Vecie mīti par vanagiem kavē plašāku jaunatnes piedalīšanos. Īstenībā Daugavas Vanagu globālais raksturs un lielā pretimnākšana jaunatnes projektiem rāda pavisam citu ainu, teica Graudiņš.

Klātesošie dalībnieki, pārstāvot trīs kontinentus, pārrunāja iespējas izmantot globālo Vanagu sakaru tīklu plašāka mēroga akciju īstenošanai. Šo akciju mērķis būtu radīt uzmanību un atbalsi Latvijā. Viena šāda iespēja ir DV CV atbalstītais ,,Roks bez robežām'' projekts, kur paredzēta nacionāla rakstura rokmūzikas koncerta tieša pārraide uz Latviju. Uzausa doma par jaunatnes aktīvāku līdzdalību, aizstāvot cilvēku tiesības ,,kara noziedznieku'' medībās. Jaunieši vienojās, ka šādos gadījumos skaļāk jāapellē pie vietējās sabiedriskās domas.

Diskusijas arī skāra modernās sazināšanās līdzekļus, sevišķi videokasetes. Tās palīdzētu radīt apziņu trimdas jaunatnē par īsteno DV darbību, teica ASV DV jaunatnes nozares vadītāja Ingrīda Cāzere. Pie tam vēl tie labi līdzekļi kontaktiem ar jaunatni Latvijā.

Ir zināms, ka Latvijā pieejami gan Eiropas, gan Ziemeļamerikas video tehnikas aparāti.

Rūta Āpše paskaidroja par DV jaunatnes darbību Anglijā un iespējām nākotnē. Pēteris Elferts proponēja skolas jauniešiem papildināt jau esošos leģionāru intervēšanas projektus ar pašu intervijām. Līdz ar to mēs saglabāsim šo vēsturi un paši tanī iedziļināsimies, teica Elferts.

Auglīgas diskusijas ieilga līdz vēlai vakara stundai. Jaunieši šķīrās cerībās, ka darbi atspoguļos šajā vakarā izrādīto entuziasmu.

M. Graudiņš

Skandals Eiropā!

Rokansamblis Skandals dibināts 1984.g. pavasarī Toronto, lai varētu piedalīties Minsteres Dziesmu dienās. Sākumā ansamblis Blondais Grēks bija aicināts piedalīties jauniešu rokvakarā, bet Blondais Grēks nevarēja pilnā sastāvā tikt uz Minsteri. Lai novērstu īstu skandalu, toreizējie Blondā Grēka dalībnieki Raitis Freimanis un Alberts Vītols aicināja Ati Freimani un Aldi Liepiņu dibināt jaunu ansambli, lai tomēr varētu spēlēt Minsterē. Tā piedzima Skandals!

Skandala mērķis ir spēlēt viegli saprotamu mūziku par prieku pašiem un publikai, un tāds arī izveidojās koncerts Odeonā Minsteres Dziesmu dienās 1984. gadā.

Pēc pāris gadu pārtraukuma Skandals atkal gatavojās rokvakaram, šoreiz pašu pilsētā Toronto 1986.g. vasarā. Raitis un Alberts sanāca kopā ar jauniem spēlmaņiem Kārli Briedi, Uldi Hodžinu un kanadieti Maiku Morrow un izveidoja labu ievadu rokvakaram 1986.g. 1. jūlijā. Rokvakaram bija labas atsaukems un tā arī Skandalam, kas turpināja vasaru ar mūzikas spēlēšanu, uzstājoties Gaŗezerā, Priedainē un rudenī daudzkārt Toronto. Pirms Ziemas svētkiem Uldis atstāja ansambli un viņa vietu pārņēma Gunārs Brants. 1987.g. Skandals vēl uzstājās Baltic Bash, Šī māksla ir jauna, Pāvila Johansona koncertā, Karavānā un citos saviesīgos vakaros.

Šovasar Skandals atkal viesojās Eiropā — 6. un 8. augustā Minsterē un pirmo reizi Stokholmā 15. augustā.

„Daugav' abas malas'' dzied Gaŗezera vasaras vidusskolas absolventi, skolotāji un viesi Gaŗezerā brīvdabas baznīcā, svinīgo izlaiduma aktu noslēdzot.

Foto J. Ligers

CLAIRE HOY

On Parliament Hill

18 The Saturday Sun, August 22, 1987

Soviets as evil as ever

OTTAWA — It's a small thing, really.

But it means a lot.

All you have to do tomorrow is wear a black ribbon, or attach one to your car antenna, or the tree on your front lawn, or your balcony railing. Anywhere.

In Toronto, Ottawa, 11 other Canadian cities and 42 cities around the world, thousands of people will be sporting black ribbons tomorrow, a stark reminder of the Aug. 23, 1939, Ribbentrop-Molotov Pact between Hitler and the Soviet Union.

Freed temporarily from his concern about Stalin's power, Hitler started World War II nine days later.

It is typical of the duplicity and treachery of the Soviets which exists to this day and still subjugates millions of people around the world.

A simple black ribbon will remind people of that.

The Toronto-based International Black Ribbon Day Committee decided to use the technique last year to promote peace with freedom, reminding people of the true nature of the Soviet system.

For hundreds of thousands of Canadian citizens today, this is much more than an academic exercise or expression of distaste for Soviet ideology.

Ask and take note

Ask those whose roots are in Estonia, Latvia, Lithuania, Bylorussia, the Ukraine, Poland, Czechoslovakia, Hungary, Romania, Bulgaria and Yugoslavia about their experiences.

Ask what history teaches when within days of signing the pact — which sought to divide Europe into two spheres of influence between Germany and Russia — Hitler's armies invaded Poland.

Ask those who remember, after Poland fell, how the Red Army marched into Estonia, Latvia and Lithuania so Stalin could collect his pound of flesh.

Ask those people today who have friends and relatives living in Afghanistan, or those with family inside the Soviet Union, so-called dissidents, whose crime, for all Gorbachev's talk of "glasnost", is a desire for freedom.

We hear much from the so-called "peaceniks" who would have the West open its arms to further Soviet aggression.

There are signs that Canadians are being conned by the one-sided, predominantly anti-American ravings of these people.

In a recent survey by external affairs of the foreign policy attitudes of Canadians, some 54% saw the Soviet Union under Gorbachev as a freer society and 75% said the main concern of both the Soviet Union and U.S. is "increasing its power and influence in the world."

It's a sad commentary when so many Canadians are willing to compare the U.S., for all its faults, with the Soviet butchers.

It's the inevitable result of a pro-left media, years of predominantly left-leaning teachers in the schools, and the naive hope of many who had not personally experienced Soviet brutality that the Soviets can't possibly be as evil as some people think they are.

Don't be fooled

Well, they are evil. They were evil under Stalin. They remain evil under Gorbachev.

The only difference is Stalin had no concern for public relations. Gorbachev does.

He announces he's pulling his troops out of Afghanistan. They are still there.

He announces he's loosening his grip on civil rights, and illustrates this by allowing a few high-profile refuseniks out. Yet, for most, freedom seems further removed than ever.

And what does our government do?

Well, Joe Clark and Brian Mulroney rave about injustice in South Africa — and deservedly so — but seek to enhance activities with the equally vile Soviet regime.

While they push for tougher sanctions against Pretoria, they lift the few sanctions which did exist against Moscow for invading Afghanistan.

Tell them how you feel. Wear a black ribbon.

Some day, the victims of Soviet subjugation may be able to thank you in person.

Pētersons, Ēriks
dzimis 1910. gada 21. augustā Latvijā,
miris 1987. gada 1. jūnijā Toronto.

Speķis, Voldemārs
dzimis 1924. gada 13. maijā Latvijā,
miris 1987. gada 10. jūnijā Toronto.

Pētersons, Jānis
dzimis 1913. gada 6. decembrī Kosas Veģos,
miris 1987. gada 24. jūnijā Oakridge, Ont.

Miezītis, Milda (dzim. Jaunzemis)
dzimusi 1902. gada 15. jūlijā Vecgulbenē,
mirusi 1987. gada 14. jūlijā Toronto.

Liepiņš, Alma (dzim. Kažoka)
dzimusi 1902. gada 12. janvārī Latvijā,
mirusi 1987. gada 25. jūlijā Toronto.

Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes
Toronto Palīdzības Fonds

No mūsu saimes šķīrušies

Tervetia filistrs
mag. iur. Viktors Šverns
dzimis 1905. gada 1. jūlijā,
miris 1987. gada 18. aprīlī.

Gersicania filistrs
theol. Kārlis Kuškēvics,
dzimis 1925. gada 26. februārī,
miris 1987. gada 7. maijā.

Fr. Metropolitana filistrs
mag. iur. Voldemārs Pētersons
dzimis 1913. gada 29. decembrī,
miris 1987. gada 25. jūnijā.

Sit tibi terra levis.

Par viņiem sēro
TORONTO KORPORĀCIJU KOPA

Dusi saldi svešā malā —

Minna Ālants, dzim. Līberis
dzimusi 1891. gada 30. janvārī Suntažos,
Dieva mierā aizgājusi 1987. gada 18. augustā Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
meita, znots, mazbērni, mazmazbērni Toronto,
dēls Kārlis un mazmeita Līga Latvijā

Mūsu ordeņa brālis

Visvaldis Laugals
dzimis 1916. gada 30. janvārī Latvijā,
pievienojies aizsaules varoņu pulkiem
1987. gada 16. jūlijā Trenton, N.J.

Sērās piemin
Latviešu Dzelzkrusta
Kavalieru Savienība

Mūžam nerimst Daugavas krāces,
Mūžam nerimst varoņu gars.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Latviešu Humanitāro zinātņu asociācijas rīkotajā aptaujā atsaukušies jau pāri par 600 dalībnieku. Šīs aptaujas vadītājs Dr. P. Norvilis norāda, ka vadoties no 2 saņemtajām aptaujām, tās ir citādas nekā pirms desmit gadiem. Tās iesūtījušas visas aptaujas grupas, kaut mazāk ir no 20—40 gadu vecajiem. Latvieši kļuvuši bagātāki, radušies miljonāri, secinot pēc uzdotajiem skaitļiem aptaujā. Ja Latvija būtu brīva, tad to tautiešu skaits, kas vēlētos atgriezties Latvijā, procentuāli ir tāds pats kā pirms desmit gadiem. Nevēlas braukt vidējā paaudze, kam ienākumi ir ap 50.000 līdz 70.000 dol. gadā. Kāds jaunietis norādījis, ka viņš brauktu uz Latviju, ja par to būtu jācīnās, bet brauktu atpakaļ uz ASV pēc tam nobeigt savas studijas. Tomēr kāds cits uzrakstījis, ka pašreizējā komūnistiskā iekārta ir labākā Latvijā, un tādu vajadzētu paturēt arī nākotnē. Caur Amerikas Latviešu apvienību izsūtītas 5000 aptaujas, Ņujorkas latviešu ev. lut. draudze izsūtījusi 1500, ALA kongresā izdalītas 140, no Bostonas solīts izsūtīt 400, kopā 7040. Ir nodoms izsūtīt pavisam ap 10.000 aptauju, cerot saņemt atpakaļ ap 2000. Vk.

ROČESTRA, N.Y.

● Vidzemē, Ērgļu pag., 1. septembrī dzimušai Emmai Dzenei aprit 90. mūža gads. Būdama muižas rentnieka meita, jau no mazotnes rūdījusies smagam darbam. Jaunība tomēr dara savu — lauku darbs jaunieti neattur no citām rosmēm. Viņa dzied korī, tīksminās teātŗa uzvedumos, jo kultūrālā dzīve pagastā Ērgļu izglītības biedrības vadībā ir visai rosīga sakarā ar rakstnieka R. Blaumaņa personību un viņa ieviesto sabiedrisko dzīvīgumu. 1922. gadā Ērgļu pareizticīgo draudzes māc. Apinis jubilāri saved kopdzīvei ar Jāni Dzeni, kas ar latviešu strēlnieku rindām izsirojis zemes novadus. Viņš kopā ar brāļiem izveido apkārtnē labi pazīstamo ķieģeļu un drenu rūpniecību. Baigajā gadā Dzeni piemeklē smags pārdzīvojums — sarkanie apcietina un izsūta uz Sibiriju viņas māti un brāli. Pēc izciestā soda abi pār ōdas dzimtenē, kad māmuļai jau 90 gadu. Īsi pēc atgriešanās abus cietējus paņem mūžīgs miers.

Dzenes interešu loks sniedzas pāri ģimenes pavarda turēšanai: viņa pētī un iemīļo tautiskos rakstus, vaļas brīžos darina latviskus audumus un rakstu zīmes, šo mīlestību uzturēdama visā mūža gājumā.

Līdz ar bēgļu vilni 1944.g. kopā ar ģimeni nonāk Vācijā, no kurienes tālāk izceļo uz ASV, apmetoties uz dzīvi Ročestrā, Ņujorkas pavalstī. 1981. g. zaudē dzīves draugu; ģimenē divi precēti dēli, vedeklas un mazbērni.

Mūža gaŗais posms jubilārei allaž ritējis latviskā gaisotnē. Latviešu grāmatu Dzeņu māmuļa neizlaiž iz rokām, kaut reizēm piegurst skats. Latviskie sarīkojumi un saieti ar koŗa dziesmām un teātŗa izrādēm viņai mīļi vēl šodien. Paveikts gaŗš mūža posms, sācies dzimtajos Ērgļos, nu līdz tālajam pasaules krastam. Mūža rāmā-

Gaŗezera vairoga izcīņas šaušanā dalībnieki. Foto V. Jaunkalnietis

Gaŗezera vairoga izcīņa šaušanā

Gaŗezera vairoga izcīņa šaušanā ar mazkalibra šauteni notika Gaŗezera šautuvē 11. jūlijā. Vairogu šogad izcīnīja Milvoku DV apv. šāvēji: M. Kalniņš, A. Grava, E. Kalniņš, V. Zālītis ar 1865 p. 2.v. Kalamazū DV apv.: A. Kalmanis, V. Rinkušs, L. Kalmane, A. Minka — 1491 p.

Individuāli ar mazkalibra šauteni meistarklasē: 1.v. M. Kalniņš (Milvoki) — 529; 2.v. I. Švānfelds (Čikaga) — 481; 3.v. A. Kalmanis (Kalamazū) — 472.

Ar mazkalibra šauteni vispārējā klasē: 1.v. A. Grava (Milvoki) — 455; 2.v. E. Kalniņš (Milvoki) — 442; 3.v. V. Rinkušs (Kalamazū) — 361.

Šaušanā ar pistoli meistarklasē: 1.v. M. Kalniņš — 535; 2.v. E. Kalniņš — 514; 3.v. I. Kēlers (Čikaga) — 460.

Ar pistoli vispārējā klasē: 1.v. A. Meņģelsons (Kalamazū) — 316; 2.v. V. Jaunkalnietis (Milvoki) — 279; 3.v. V. Zālītis (Milvoki) — 229.

Pagājušā gadā jauno Gaŗezera vairogu pirmo reizi izcīnīja Kalamazū DV apv., bet iepriekšējo 1985.g. savā īpašumā ieguva Milvoku DV apvienība.

Sacensībās piedalījās 16 sportisti, tālākais no tiem bija L. Bleķis no Ziemeļkalifornijas apv. Tās atklāja Gaŗezera prezidents G. Strautnieks, bet vairogu uzvarētājiem pasniedza Gaŗezera padomes priekšs. A. Pētersons. Sacensības notika Kalamazū DV apv. izkārtojumā un tās vadīja A. Kalmanis. Par dalībnieku pacienāšanu gādāja Kalamazū vanadzes Z. Bērziņas vadībā.

DV ASV meistarsacensības šaušanā notiks 5. septembrī Gaŗezera šautuvē. V. J.

ko daļu jubilāre pavada tuvinieku un radinieku kopīgi celtajā ,,meža mājā'' pie Konešus ezera, Ņujorkas pavalstī, kas nu nomainījis straujās Ogres tecējumu dzimtajā pagastā. Spirgtais lauku gaiss, klusums, miers, koku un ziedošu krūmu ieloks, savējo un draugu uvums plēties pāri Dzeņu māmuļas gaŗajām dienām, kuŗās joprojām neaizmirsts un cerībā nesatricināts māj dzimtās zemes tēls.

Vēl daudz baltu dieniņu, svešuma takās staigājot.

A. Sed.

DV sabraukums Gaŗezerā

ASV Vidienes DV gadskārtējais sabraukums notika 25. jūlijā jau 9. reizi Gaŗezerā Latvijas ciema DV apvienības izkārtojumā. To ievadīja Latvijas ciema DV apv. ilggadējs darbinieks S. Logins, sveicot dalībniekus, kas par spīti lielajam karstumam bija kuplā skaitā ieradušies. Viņš norādīja, ka mēs, svešuma lielceļus staigājot, pagurstam, — kā pēc gaŗāka pārgājiena ierindā kājas vairs nesoļo rakstā, bet dziesmas padzen nogurumu un palīdz ieturēt kopsoli. Arī šie sabraukumi nu jau 9 gadus ar dziesmām, satikšanos un draudzību palīdz nogurumu pārvarēt un ieturēt Daugavas Vanagu kopības garu. Mēs esam bijuši vienoti Kurzemē — plecu pie pleca cīnās, vienoti bijām Zēdelgemā, dibinot DV organizāciju, un esam vienoti tagad kā latviskuma un nacionālās latviešu kultūras saglabātāji ar vienu gribu — Latviju latviešiem!

ASV vanadžu priekšniece Sarma Priedulāja izteica atzinību par šīs skaistās tradicijas turpināšanu un nodeva arī sveicienus no DV ASV priekšnieka A. Spārniņa. Latvijas ciema DV apv. priekšn. E. Ozoliņš izteica atzinību visiem, kas mērojuši tālus ceļus un uztur mūsu cīņas garu. Viņš arī iepazīstināja ar vistālāko ciemiņu no Austrālijas — Adelaides DV apv. priekšnieku Albertu Lūku ar dzīvesbiedri. Tālu ceļu bija arī mērojuši Ņujorkas DV apv. priekšn. A. Braunfelds, Filadelfijas DV apv. priekšn. A. Odumiņš; vēl piedalījās Latvijas ciema, Čikagas, Detroitas, Grand Rapidu, Indianapoles, Kalamazū, Klīvlandes, Minesotas apv. priekšnieki un pārstāvji. Visvairāk dalībnieku bija no tuvākajām apvienībām, kopā pāri par 130 dalībnieku.

Sekoja Kalamazū DV apv. Piltenes Prāģeŗu mūzikas priekšnesumi R. Roļļa vadībā. Programma bija ļoti plaša ar Otrā pasaules kaŗā iecienītām un arī strēlnieku dziesmām. Dziedāja arī tautasdziesmas. Piltenes Prāģeŗi R. Roļļa vadībā, pavadījumus spēlējot Mārītei Strautiņai un reizēm dziedot arī solo, ieguvuši atzinību plašā apkārtnē, uzstājoties 13 vīru sastāvā.

Piltenes Prāģeŗi savu plašo programmu iesāka ar dziesmu, kas veltīta mūsu mīļajai dzimtenei — Tur, kur Gauja plūst. Tālākās dziesmās bija Mārītes Strautiņas solo. Detroitas DV apv. vanadžu pr. N. Trubača skandēja A.Brigaderes dzejoli Bērnības dienas un Ārijas Elksnes veltījumu Skaidrītei svešumā. Salidojumā piedalījās arī DV ASV zemes valdes locekļi — V. Kalniņš, I. Priedulājs, vanadžu priekšniece S. Priedulāja un J. Utināns. Par dalībnieku cienāšanu bagātīgi bija rūpējušās Latvijas ciema vanadzes E. Danenbergas vadībā. Bija arī loterija ar vērtīgām mantām, to vadīja A. Ešmits un G. Liepiņš. Par skaņu mūziku un pastiprinājumiem rūpējās V. Kalniņš. Tā nemanot bija aizritējis laiks, tiekoties veciem draugiem un paziņām. Visi priecīgi šķīrās vēlā pēcpusdienā, lai nākošā gadā tiktos šīs jaukās tradicijas 10 gadu atcerē ar plašāku sarīkojumu. Latvijas ciema vanagi un vanadzes bija daudz strādājuši, lai viss labi izdotos. A.Zaube

Daļa Vidienas DV sabraukuma dalībnieku Gaŗezera šautuvē.

unkalnietis
79; 3.v. V.
229.
jauno Gaŗ-
no reizi iz-
V apv., bet
savā īpa-
oku DV ap-

dalījās 16
no tiem bija
neļkalifornī-
ja Gaŗezera
utnieks, bet
iem pasnie-
mes priekšs.
ensības no-
apv. izkār-
lija A. Kal-
ieku pacie-
lamazū va-
s vadībā.
arsacensības
septembrī
V. J.

oti plaša ar
iecienītām
dziesmām.
asdziesmas.
. Roļļa va-
us spēlējot
un reizēm
leguvuši at-
rtnē, uzstā-
vā.
savu plašo
a ar dzies-
ūsu mīļajai
kur Gauja
iesmās bija
solo. Det-
anadžu pr.
dēja A.Bri-
ernības die-
ksnes veltī-
vešumā. Sa-
ās arī DV
locekļi —
edulājs, va-
S. Priedu-
Par dalīb-
agātīgi bija
ciema va-
ergas vadī-
a ar vērtī-
vadīja A.
epiņš. Par
pastiprinā-
. Kalniņš.
aizritējis
iem drau-
Visi priecī-
sdienā, lai
šis jaukās
atcerē ar
. Latvijas
nadzes bi-
ši, lai viss
A. Zaube

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel 465-5225
Svētdienās iepriekš sazinoties pa tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
sākot ar 1987. gada 29. jūniju
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 21.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 21.00.
Trešdienās slēgts.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 23.00.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
• Izjusti personīgi pakalpojumi
• Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

DR. ROBERTS U. VAGNERS, O.D.
OPTOMETRIST
3439 YONGE STREET
TORONTO, ONTARIO M4N 2N1
TELEPHONE
(416) 485-5233

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenšu nozarē
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā: • lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
• žāvētus tītarus, zivis,
• pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
• klāj viesību galdus.
Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

Grāmatas dāvanām

J. Ķēniņš — Kanta latviskās cilmes problēmas	$14.50
A. Silgailis — Latvian Legion	$25.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking	$12.00
Latvju Enciklopēdija 1	$48.00
Latvju Enciklopēdija 2	$52.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas	$12.00
H. Biezais — Saki tā, kā tas ir	$16.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
Garīgs apskats II	$15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares	$27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām	$12.00
Latviešu lietiskā daiļdare	$20.00
I. Gubiņa — Uz akmeņa stāvēdams	$18.00
L. Bērziņa — Jaunības atblāzmā	$16.00
A. Alksnis — Panaceja un viņas mācekļi	$18.00
A. Eglītis — Svešais cirvis cērt un cērt	$ 9.00
A. Kraujiete — Spoguli, spoguli, atklājies, dzejas	$14.00
M. Zichmanis — Brāļi Zēbergi	$14.00
Latvijas dzirnavas	$39.00
Dainu izlase — Ozols	$12.00
E. Grīslis — Uz ērgļa spārniem	$19.00
O. Perro — Vēstures veidotāji	$20.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
K. Osis — Uz utopiju tilta	$13.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
Latvija — sienas kartes	$12.50
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.)	$20.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
Ceichners, A. — Latvijas boļševizācija 1940—1941	$27.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV Grāmatnīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk.,no pl.12.00 līdz pl. 18.00
Slēgta sestdienās no 15. jūnija līdz 15. septembrim.
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.
Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
Slēgta sestdienās no 15. jūnija līdz 15. septembrim.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apk[illegible] silta ūdens tankus, sku[illegible]a oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
5165 Yonge St., Willowdale, Ont. M2N 5P5
(Veikals atrodas pie North York Center — Yonge & Park Home krustojumā)
733-4515 733-4516
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
Piegāde Toronto, priekšpilsētās un visā pasaulē.
Akceptējam galvenās kreditkartes.
Auto novietošana veikala ēkas aizmugurē.
Pārdodam atsevišķus Latvija Amerikā numurus.
Inta Gugāns-Tauriņš

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

To Vote

in the

Ontario Provincial Election

Sept. 10TH 1987

YOU MUST BE ...

- A Canadian Citizen,
- 18 years of age and over,
- Have resided in Ontario for the preceding 6 months,

Your name must be on the NEW LIST of VOTERS for the Electoral District in which you reside, or on a CERTIFICATE to VOTE as issued by your Returning Officer before 8 p.m. of September 9th 1987.

Elections Ontario

KEEPING YOU INFORMED

Published by the Office of the Chief Election Officer of Ontario
Warren R. Bailie, CHIEF ELECTION OFFICER.

EX/34E

Kanada atbalsta Dainu pētniecību

Vaira Vīķe-Freiberga mums raksta no Otavas, ka Kanadas Sabiedrisko zinātņu pētniecības padome piešķīrusi tuvu pie 90.000 dol. lielu pabalstu dainu pētniecības projektam Montrealā. Projektu vada Dr. Vaira Vīķe-Freiberga kopā ar līdzstrādnieku Dr. Imantu Freibergu.

Šis piešķīrums, kas sadalāms pa nākošajiem trim gadiem, laikam reprezentē vēl līdz šim lielāko ieguldījumu latviešu tautasdziesmu zinātniskā pētniecībā. Tas atļaus turpināt un paplašināt abu Freibergu ilgo gadu darbu ar latvju dainām, kas jau agrāk vairākkārt izpelnījies Kanadas iestāžu financiālus pabalstus. Par pētniecības asistentu abiem vecākiem vēl pievienojies dēls Kārlis, kas tikko nobeidzis MakGilla universitāti ar bakalaura gradu lingvistikā un ir arī vienu gadu studējis latviešu valodu Rietummičigenas universitātē.

Visā drīzumā iznāks Dr. Vīķes-Freibergas rediģēta grāmata angļu valodā, atceroties neseno Kr. Barona 150 gadu dzimšanas jubileju. To publicē zinātniskais apgāds McGill-Queen's University Press ar virsrakstu Linguistics and poetics of Latvian folk songs.

Pirmo reizi latviešu folkloras vēsturē jebkuram interesentam jau tagad ir pieejama dainu izlase uz personīgo datoru disketēm. Saules dainas ir iegūstamas lietošanai tiklab ar MacIntosh, kā ar IBM-PC mašīnām. (Tuvāka informācija par grāmatu un disketēm — rakstīt HELIOS, 444 Grenfell Ave., Montreal, Que. H3R 1G5, Canada). Uz disketēm sniegtas arī svarīgākās apstrādes programmas, bet paskaidrojumi par avotiem un saules dziesmu saturu atrodami tikai grāmatā.

Nākotnes projektos ietelp grāmata par Saules dainām angļu valodā, ar raksturīgāko un skaistāko dziesmu izlasi angļu valodas tulkojumos un sīku zinātnisku apceri. Sagatavots ir arī jau gaŗāko saules dziesmu un to melodiju krājums.

LNJAK kongress '87

notiks uz salas Catchacoma ezerā no 9.—12. oktobrim, ap 200 km no Toronto, Pīterboro apkārtnē.

Viesosies Austris Grasis (no Vācijas), Didzis Rozenbergs (pārbēdzis no Latvijas) un Simone Krūmiņa (izceļojusi no Latvijas). Piedalīšanās $130 par personu. Tuvāka informācija un reģistrācija pie

Silvijas Tint,
20 Ellendale Dr.,
Scarborough, Ont.
M1P 1N2 Canada
(416) 755-9173

RM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

NSM

Atjaunojiet abonementu LATVIJA AMERIKĀ
un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

vienu gadu	— Kanada	$46.00,	ASV	$46.00
6 mēnešiem	"	$24.00	"	$24.00
3 mēnešiem	"	$14.00	"	$14.00

Vārds, Uzvārds, Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents pagarinājums

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerika vārda un sūtāmi
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9.

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

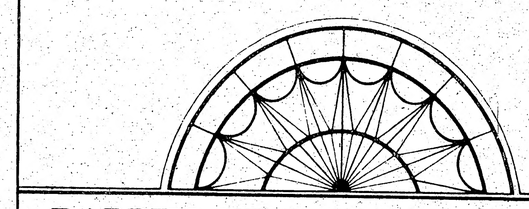

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD.

Jau 9 gadus
latviešu pārstāvis
JĀNIS KORBS
Sales Representative

Birojā: 534-6381
Mājās: 461-9359

902 Bathurst Street Toronto, M5R 3G3

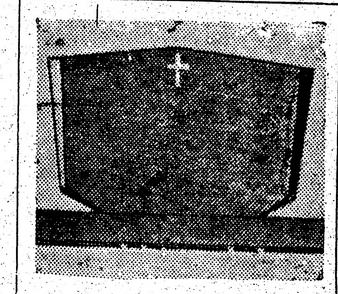

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets.
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

RATAS OPTIC
Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
465-8648

Atvērts pirmd. - piekt. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

AMBER PRINTERS AND PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

LASĪTĀJU VĒSTULES

(Turpinājums no 2. lp.)

Un par pašu Ave Sol kori, jā — vai tad tāds mūsu diesmotā vēsturē viens tikai Rīgā radies? Slevenais Reitera koris Latvijas brīvības gados arī ar lieliem panākumiem viesojies ārzemēs, tad Dziesmuvara un citi slaveni un atzīstami koŗi. Protams, neliegsim pelnītos laurus arī korim Ave Sol, bet nenoliegsim arī, ka dziesma ne katrreiz vieno, bet arī šķeļ. To nu lai neviens mums neiestāsta, ka korim aizbraucot mēs būsim kļuvuši vēl vienotāki. Kaut kājās piecēlušies dziedājām: ,,Pats par savu naudu dzēru....''

Jānis, T.
Toronto

Redakcijas piezīme: Valodas par to, ka Ave Sol koncertā bijis arī archibīskaps A. Lūsis, ir ļaunprātīgi meli. Jājautā, kas un kādēļ šos melus izplata? Vai lai kaitētu archibīskapam? Lai kaitētu latviešu baznīcai?

PIECKĀRTĪGS ,,PROGRESS''

Kādas valsts terroru raksturo nogalināto, cietumos un spaidu darbu nometnēs ieslodzīto pilsoņu skaits. Šobrīd nav iespējams pateikt, kad komūnistu terrors Latvijā sasniedza augstāko pakāpi? — Ir zināms, ka pirmajā krievu okupācijas gadā (1940.—41.) nogalināti 1488, deportēti uz Pad. Krievijas Gulaga nometnēm 39,340, ieskaitot ap 5000 Latvijas žīdus un 6182, kas aizvesti no cietumiem. Kopējais upuŗu skaits bija vismaz 40,828 (O. Freivalds, Lielā sāpju draudze, 64. lp. un Zelta Vārtu Vēstis, 1983. g. aprīlis, 22—24 lp.).

Pēc Pad. Krievijas karaspēka otrreizējās atgriešanās Latvijā (1944.—45.), terrors trakoja līdz pat Staļina nokronēšanai (1956.). Bet par šo periodu autentisku datu nav. Ir vairāku autoru aplēses, atšķirīgas viena no otras. Ad. Šilde vērtē deportēto un nogalināto latviešu skaitu otrā krievu okupācijas periodā starp 10% līdz 15% no kopējā iedzīvotāju skaita Latvijā (Bez tiesībām un brīvības, 147,149 lp.).

1970. g. sākumā Pad. Krievija uzsāka koķetēt ar rietumiem, lai iegūtu kreditus savas rūpniecības modernizēšanai, bet galvenais, labības iepirkumiem no rietumvalstīm. 1975. g. parakstīja tā saukto ,,Helsinku vienošanos'' par cilvēka tiesību ievērošanu. Daži rietumu žurnālisti rakstīja, ka Pad. Krievijas režīms gandrīz jsu ,,liberālizēts''. Tos, kas prasīja ievērot Helsinku vienošanos, ,,disidentus'' nosūtīja uz Gulaga nometnēm vai salika ,,psīchiatriskos'' cietumos. Tai skaitā arī latviešus.

Mūs interesē, kādā īstenībā bijusi šī ,,liberālizācija'' okupētajā Latvijā. Autentiskus datus par šo periodu sniedz A. Shifrins (Israelā) savā grāmatā ,,The First Guidebook to the USSR — to prisons and concentration camps of the Soviet Union, 1980, (Stephanus Edition, Uhldingen, Switzerland). Autors uzrāda 8 cietumus Latvijā ar 6100 ieslodzītiem un 14 spaidu darbu nometnēs 18,500 vai kopā 24,600 ieslodzītie (lp. 124—129). Šinī skaitā *nav* uzrādīti tie, kas soda izciešanai nosūtīti uz Pad. Krievijas Gulaga nometnēm. Cik tādu ir — daži simti vai daži tūkstošu — nav zināms.

Jāpiezīmē, ka Latvijā, Iļģuciemā, ir atsevišķa spaidu darbu nometne sievietēm (1500) un Cēsīs bērnu nometne (1800). Tas norāda, ka krievu okupācijas režīmā arī jaunatne tik stipri demorālizēta, ka jau bērniem nepieciešama spaidu darbu nometne.

Ieslodzīto skaita (24,600) salīdzinājumam jāņem Latvijas brīvības laika statistika. 1940. g. 1. janvārī Latvijas cietumos bija 3970 ieslodzīto, to skaitā 250 polītiskie (komūnisti), kuŗus krievu okupācijas vara 1940. g. jūnijā atbrīvoja (A. Ceichners, Latvijas boļševizācija 1940.—41., lp.232). Šinī laikā Latvijas iedzīvotāju skaits bija 2 miljoni. Brīvības laikā spaidu darbu nometņu nebija, tās ir okupācijas varas ierīkotas.

1979. g. tautas skaitīšanā Latvijā uzrādīti 2,502,816 iedzīvotāji, un pēc brīvās Latvijas ieslodzīto proporcijas okupētā Latvijā ieslodzīto skaitam 1979. g. vajadzētu būt ap 5000, bet tas ir piecas reizes lielāks! (24,600 plūs Krievijas G u l a g ā ievietotie). Arī pēc vairāk nekā 40 g. okupācijas režīms uzrāda pieckārtīgu ,,progresu'' iedzīvotāju apspiešanā. Tikai ar krievu durkļiem un terroru iespējams noturēt Latviju Pad. Krievijas imperijā.

P.U.

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana bez maksas.
Zvanīt no pl. 10—23
tālr. 924-7095

Izīrējama mēbelēta istaba
GERRARD-WOODBINE RAJONĀ.
Zvanīt 691-3980.

MAPLE LEAF TRAVEL
Piedāvā lidojumus
PACKAGE TOURS
Lūdzu zvanait Inesei Grodnis
653-4351
655 St. Clair Ave W.

PENSIONĀRE MEKLĒ ISTABU AR VIRTUVI
Bloor rajonā
Zvanīt: 231-4842.

Laikraksta
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

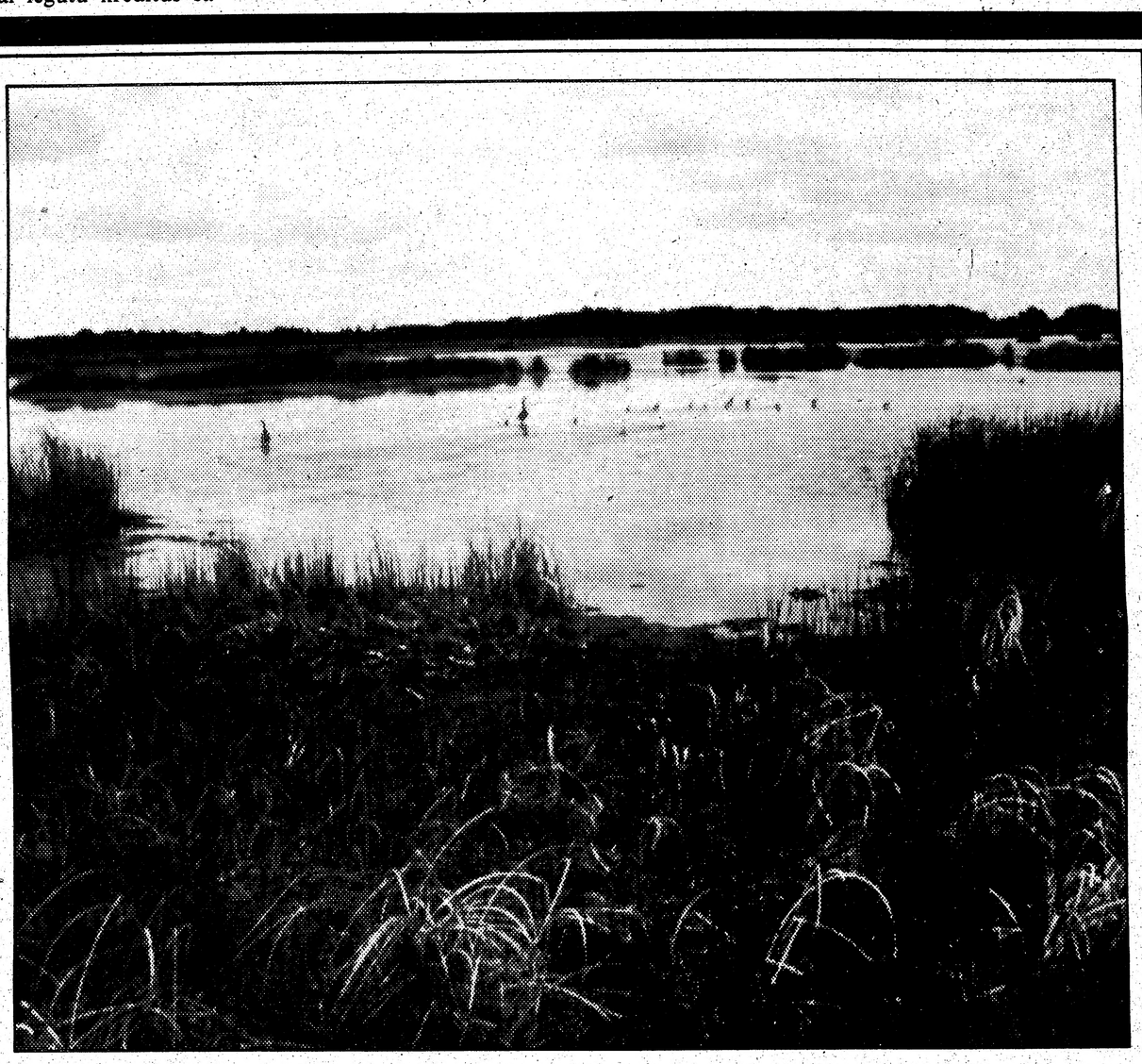

Vai mēs varam jūs pārliecināt, ka dažu purvaiņu vērtība ir biljons dolaru gadā?

Kanadas purvaines dod vasaras mājvietu gandrīz visām Ziemeļamerikas 45 milj. meža pīlēm un citiem ūdensputniem — tā ir dabas bagātība, kas vērta vairāk nekā biljonu dolaru un kas ik gadus nodrošina darbu 40.000 iedzīvotājiem ar tūrismu un ar brīvo dabu saistītās nozarēs.

Piedevām purvaines ir mājvietas arī daudziem citiem dzīvniekiem un ir arī svarīgas ekoloģiskas bufeŗzonas, kur uzkrātais ūdens nāk par labu apmetnei un aptur augsnes iznīkšanu.

Diemžēl, Kanadas seklie ezeri, ziemeļu purvaines un mežu purvi cieš cilvēku iespiešanās dēļ.

Federālā un Provinces valdība ir sākušas iekārtot putnu aizsardzības un brīvās dabas saglabāšanas rajonus; tagad ir jau aizsargāti 10.000 kvadrātkilometri.

Bet ir jādara vēl daudzkas vairāk.

Lai izdibinātu, cik svarīga var būt jūsu personiskā līdzdalība, lūdzu sazinaities ar Federālās vai Provinces ,,Wildlife or natural resources department'' vai pilsoņu dabas aizsardzības grupu.

Atcerieties, ka jūsu ieguldītais laiks un nauda dos labus augļus Kanadas nākotnē.

Environment Canada Environnement Canada

Canadä

Latviešu jaunieši noliek ziedus Berlīnē pie Ulbrichta mūra, kur bojā gājuši cilvēki, kas meklēja brīvību. Labā pusē Rolands Silaraups. Foto L. Niedre

Talcinieki tīra Abreni

Visjaunākajā latviešu īpašumā Abrenē manāma liela rosība: pilī Luāras upes ielejā jau strādā pirmie talcinieki, un 4. un 5. jūlijā sabrauca Abrenes valde, lai starp citu plānotu svinīgu atklāšanu pēc Minsteres Dziesmu dienām.

Iniciātoru grupa Abreni nopirka 16. jūnijā, un 27. jūnijā uz pili pārcēlās tās pārvaldnieks — 30 g.v. Arnolds Dāle. Dāle, kuŗa māte ir francūziete un kas arī runā franciski, nesen izbeidza savu darbu Anglijā (pārdošanas koordinātors elektronikas firmā), lai strādātu pilnu laiku Abrenē. Viņš pašlaik vada tīrīšanas un remontēšanas darbus šai 32 hektāru lielajā īpašumā ar 14 ēkām. 11 talcinieki slauka grīdas, mazgā logus, pārvadā mēbeles, klāj gultas, plauj nezāles un ir jau ievākuši Abrenes pirmo ražu: virtuvē stāv burkas ar paštaisītu ķiršu ievārījumu.

Elektrība, ūdens un gāze ir pieslēgti; skursteņus slauka; labierīcības pa lielākai daļai ir kārtībā (ar siltu un aukstu ūdeni), un ir nolīgti amatnieki, lai līdz atklāšanai viss būtu viesiem pa prātam.

Kā pirmie talcinieki darbojas jaunā paaudze. Minsteres ģimnazijas absolventiem (skat. atsevišķu rakstu) 4. jūlijā pievienojās viņu bij. klases biedrs Valdis Rozentāls, kā arī nesenās Sabiedrisko zinātņu institūta beidzējas Liāna Eglīte, Indra Geidāne un Andra Rozentāle. Talcinieki caurmērā strādā astoņas stundas dienā, un pils pārvaldnieks slavē viņu čaklumu. Uz jūlija beigām pieteicies jauns talcinieku pulks no Anglijas.

Abrenes vadības apspriedēs sestdien un svētdien piedalījās valdes priekšs. A. Dāle, ekonoms A. Draznieks, padomdevējs būvniecības jautājumos J. Bergs, valdes locekļi Anita un Andris Lediņi un Abrenes Tautas augstskolas vadītājs Austris Grasis.

Valde izlēma apmešanās maksas dažādos līmeņos: vislētākās gultas vietas dabūjamas kopmītnēs par 30 Fr. naktī (ar 20 Fr. vienreizēju piemaksu par palagiem) līdz 350 Fr. par dārgākām istabām pilī.

Abrenes vadība apsvēra arī praktiskus jautājumus — kā kārtos veļas mazgāšanu un ēdienu gatavošanu. Apsprieda, kādas ir iespējas uzņemt pensionārus un citus ilgtermiņa īrniekus, un nolēma, ka Abrenes saimniecības vajadzībām steidzami jāiegādājas veļas mašīna, pārtikas saldētājs un dažādi darba rīki. I. C.

City of Toronto

Atkritumu savākšanas plāns

STRĀDĀJOŠO DIENĀ

PIRMDIEN, 1987. gada 7. septembrī

Pirmdien, 1987.g. 7. septembrī, atkritumus neaizvāks.

Kārtējās pirmdienas, 7. septembŗa, vietā atkritumus aizvāks otrdien 8. septembrī.

Kārtējās otrdienas, 8. septembŗa, vietā atkritumus aizvāks trešdien, 9. septembrī.

Trešdien, 9. septembrī, neaizvāks ne laikrakstus, ne smagos priekšmetus.

Pataupait laikrakstus un smagos priekšmetus savākšanai uz trešdienu, 16. septembri.

Atgādinājums: Toronto ir 17 pārstrādāšanas vietas stiklam un skārdenēm. Jūnija mēnesī ir savāktas 442 tonnas laikrakstu, 37 tonnas stikla un 6 tonnas skārda. Tuvākai informācijai zvanait — 392-7742.

LŪDZU NELIKT SAPLĒSTUS STIKLUS UN CITUS ASUS PRIEKŠMETUS PLASTIKAS ATKRITUMU MAISOS.

R. M. Bremner, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works

Aviācijas leģiona Latvija

visvairāk apbalvotais latviešu karaļa lidotājs leitnants **Teodors Ābrams** pārkāpj astoņdesmitā gada slieksni.

Jubilārs dzimis 1907. g. 12. septembrī Meirānu pagasta Labānu muižā, Latvijā. Teodors Ābrams lidotāju gaitas uzsācis Karaļa Aviācijas pulkā Latvijā un nobeidzis Otrā pasaules kaŗa beigās Aviācijas leģionā Latvija. Kaŗa laikā veicis 229 nakts kaujas lidojumus. Par nopelniem un varonību apbalvots ar kaujas lidojuma spārniem bronzā, sudrabā un zeltā, kā arī ar Dzelzkrusta otro un pirmo šķiru, reichsmaršala Gēringa sudraba goda pokālu un Vācu krustu zeltā.

Jubilārs pieder pie Tervetia saimes un pašreiz dzīvo kaŗa invalidu namā Rota Katskiļos, kur ir Brāļu kapu svešumā revīzijas komisijas loceklis.

V. Švāns

Svinīgs un vēsturisks brīdis Vīnē

Vīnē gadskārtējā Eiropas YMCA apvienības delegātu konference notika laikā no 27.—31. maijam. Starp 19 nacionālo YMCA savienību delegācijām bija arī Latviešu Jaunatnes Kristīgās Savienības — JKS delegācija: Lauma Zvidriņa, valdes priekšsēde, Arturs Ludriksons, nacionālais sekretārs un jaunatnes pārstāvis, un Nīls Silkalns, mūzikas students no Zalcburgas.

Pirms delegātu konferences JKS nac. sekretārs vienu dienu piedalījās arī Eiropas YMCA apv. sporta padomes sēdē un pēc delegātu konferences 2 dienas Eiropas YMCA nacionālo ģenerālsekretāru konferencē.

Delegātu konferenci atklājot, Eiropas YMCA apv. prezidents J.T. Ratkliffs (anglis) sirsnīgi apsveica JKS delegāciju sakarā ar JKS uzņemšanu par pilntiesīgu biedru Eiropas YMCA apvienībā. JKS delegācijas vadītāja Lauma Zvidriņa pateicās par uzņemšanu, sirsnīgo apsveikumu un izteica cerību, ka tagad JKS būs iespējama vēl sekmīgāka darbība.

Vēl ir spēkā mūsu archibīskapa prof. T. Grīnberga pirms 40 gadiem teiktais: ,,Ienaidnieki grib mūs iznīcināt, draugi asimilēt, bet mēs gribam palikt latvieši!

YMCAi bija jāpārvar arī dažādi šķēršļi, kamēr tā ieguva oficiālo atzinību.

No 1953.g.17.—21. augustam Vācijā, Kaselē, notika 2. Eiropas YMCA apvienības delegātu konference un basketbola meistarsacīkstes, kuŗās piedalījās arī latviešu vienības (Vācijas, bet it sevišķi vācu CVJM publikācijas pirms meistarsacīkstēm rakstīja nevis latviešu, bet Latvijas — Lettland) JKS basketbola komandas. Rīkotāji, vācu CVJM draugi, toreiz vēl sabumbotā Kaseles centrā ierīkotā basketbola laukuma malās simbolisku bija uzcēluši 6 karoga mastus, katrai dalībnieku nācijai savu. Meistarsacīkšu vadītājs, toreizējais Pasaules YMCA apvienības sekretārs un Eiropas basketbola savienības ģenerālsekretārs R.W. Jones (anglis) neatļāva uzvilkt Latvijas karogu, un Latvijas karoga masts kā bāris palika bez karoga.

Kad iepriekšējā vakarā, pirms meistarsacīkšu atklāšanas, Kaseles pagraba restorānā pārrunājot meistarsacīkšu norisi teicām, ka vēlamies uzvilkt arī Latvijas karogu, R.W. Jones atbildēja: ,,Ja uzvilksit Latvijas karogu, tad man tūlīt jāatstāj Kasele un nevarēšu meistarsacīkstes vadīt, jo citādi es nākošajā nedēļā nevarēšu Maskavā vadīt visas Eiropas basketbola meistarsacīkstes.'' Vēlāk Jones bija UNESCO direktors Eiropā.

1987.g. martā Romā notikušajā Eiropas YMCA apv. valdes sēdē JKS ar visām balsīm uzņēma; delegātu kongress maijā Vīnē šo uzņemšanu apstiprināja. Kādas nacionālas savienības ģenerālsekretāram (katrā ziņā aiz viņa ir jābūt arī dažiem valdes locekļiem) kaut kādu iemeslu dēļ JKS uzņemšana Eiropas apvienībā nav patikusi.

JKS nac. sekretārs bija pieteicies piedalīties šīs nac. savienības darbinieku konferencē, bet saņēma ģenerālsekretāra parakstītu oficiālu noraidījumu. Konferencē neesot pietiekami vietu!?

1987.g., no 13.—19. sept., Gwattā, Šveicē, notiks Eiropas YMCA sekretāru konference. Tur minēto ģenerālsekretāru sastapšu un ceru, ka būs iespējams noskaidrot, kādēļ JKS nacionālais sekretārs piepeši kritis nežēlastībā un nebija iespējams tieši viņam sagādāt vajadzīgo novietojumu, bet vairākiem citu tautu pārstāvjiem bija pietiekami vietas konferencē.

Šādi un citādi ,,draugu'' radītie šķēršļi ir vairākkārt bijuši. Vairāk nekā 40 gadus darbojoties, esmu sakrājis gaŗu sarakstu. To ir paredzēts publicēt atsevišķā izdevumā.

Pēc 1987.g. delegātu konferences un JKS uzņemšanas apstiprināšanas konferences starpbrīdī Pasaules YWCA apvienības pārstāve P. dūres vīstīdama steidzās man pretī un skarbi teica: ,,Kas jūs, latvieši, esat par nelabojamiem ultra nacionālistiem, ka 40 gadu laikā vēl neesat paspējuši integrēties?!''

Šis man bija pavisam negaidīts uzbrukums. Mirkli bija jāsakož zobi un jāsavaldās, kamēr atradu pieklājīgu atbildi un nepieciešamo paskaidrojumu, reizē arī cienījamai dāmai īsu vēstures lekciju. Tālākā konferences gaitā man vairs neradās iespēja ar šo dāmu sarunāties. Kad trīs dienas vēlāk ekskursijas laikā Vīnes vecpilsētā viņa konferenci atstāja, atvadoties no dažiem, viņa pienāca arī pie manis un pieklājīgi un draudzīgi atvadījāmies.

A. Ludriksons

Brīvību...

(Turpinājums no 1. lp.)

Uz to Žurkins noteikti atbildēja: ,,Nē, nekādā gadījumā. Latviju, Igauniju un Lietuvu mēs uzskatām par daļu no Pad. savienības. No tām bruņotos spēkus mēs nekādā gadījumā nedomājam izvākt.''

Vai jautājuma uzstādītājs tagad mainīs savus uzskatus par sakaru nepieciešamību ar Pad. savienības Kultūras ministrijas sūtītiem propagandas ansambļiem?

Žurkina atbilde bija nepārprotama.

Mēs nerimsim prasīt — Latviju latviešiem!

Mūsu nostāju nemainīs neviens. A. Ķegumnieks

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.